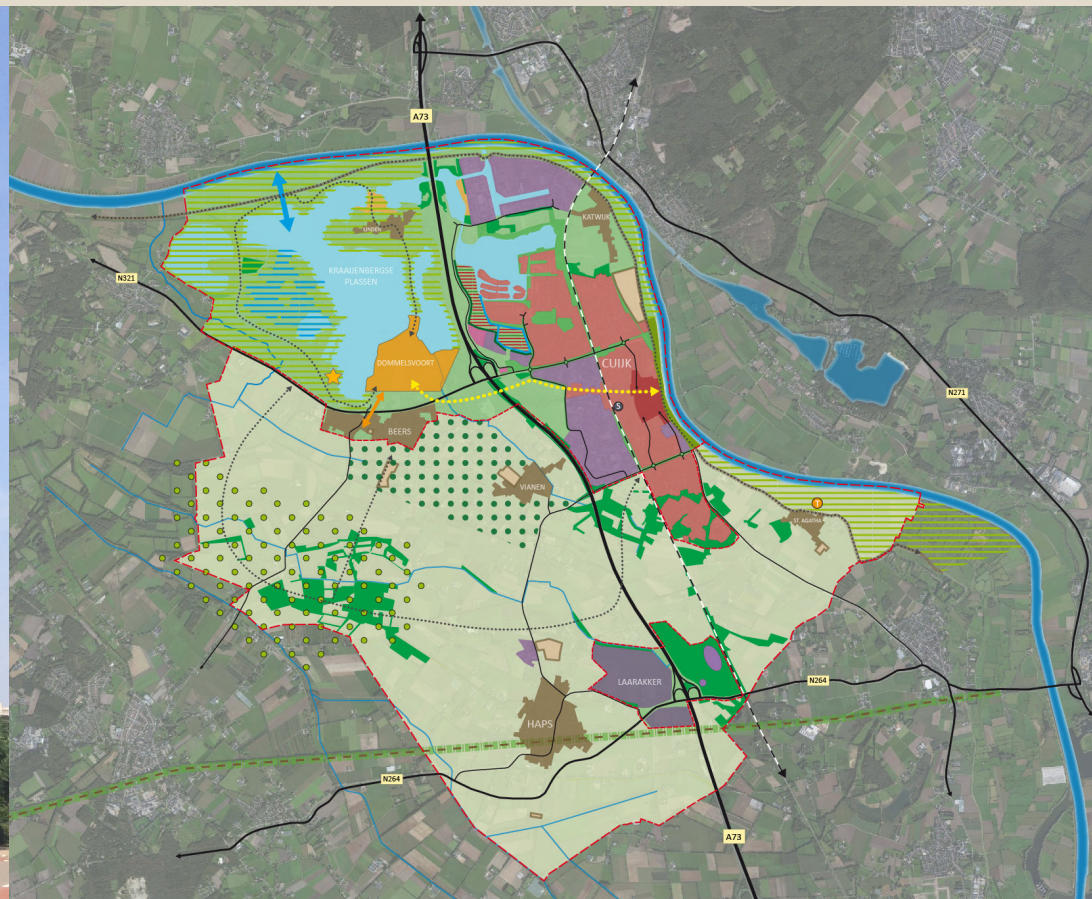

Structuurvisie Cuijk 2030

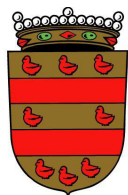
De koers van Cuijk - Bijlageboek

Colofon

Datum:
Oktober 2017

Projectnummer:
ind01-0253354-03F

Opdrachtgever:
Gemeente Cuijk

croonenburo5

Beneluxweg 125
Postbus 40
4900 AA Oosterhout
+31 (0)162 487500

Wim Duisenbergplantsoen 21
Postbus 959
6221 SE Maastricht
+31 (0) 43 3253223

info@croonenburo5.com
www.croonenburo5.com

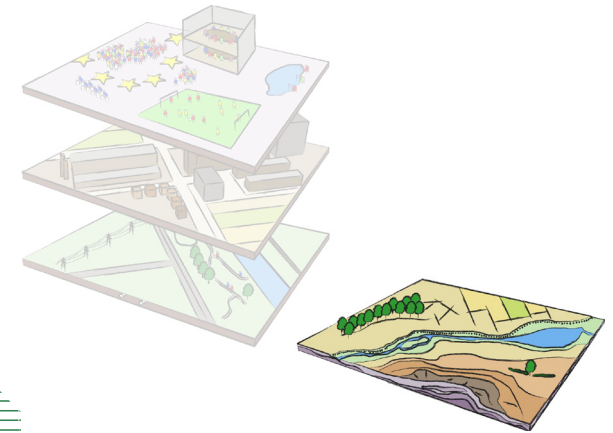
Inhoud

1	Analyse	5
1.1	Ondergrond	7
1.2	Netwerken	15
1.3	Occupatie	17
1.4	Sociale laag	23
1.5	Samenwerken	27
3	Beleid en visies	29
3.1	Provinciaal beleid	32
3.2	Regionaal beleid	37
3.3	Gemeentelijk beleid	44

1

A n a l y s e

Ondergrond

1.1 ONDERGROND

Geomorfologie

De ondergrond bestaat uit het samenhangende en levende systeem van water, bodem en het zich daarin bevindende leven. De bodem herbergt een historisch archief en 'draagt' de landschappelijke identiteit. Kenmerkend voor de ondergrond is het trage verloop van processen, zeker in relatie tot de meeste processen in de netwerkenlaag en de occupatielaag. Langetermijnprocessen zoals klimaatverandering en bodemdaling hebben ingrijpende effecten op de ondergrond, met name op de waterhuishouding.

Kenmerkend voor de geologische situatie van de gemeente Cuijk is de gedeeltelijke ligging in de Slenk van Venlo. Dit is een tektonische vallei die is ontstaan door de daling van een deel van de aardkorst. Aan de zuid-westzijde wordt deze slenk begrensd door een niet actieve breuk, die de overgang vormt naar de door opheffing gevormde Peelhorst. Aan de noordoostzijde van de Slenk van Venlo ligt de stuwwal van Nijmegen.

Het Maasdal en de Peelhorst vormen de geomorfologische hoofdstructuur van het Land van Cuijk. Tussen Maasdal en Peelhorst bevinden zich overgangsgebieden: de Maasterrasruggen en de Maasterrasvlakten. De hoofdstructuren zijn duidelijk landschappelijk waarneembaar. De overgangsgebieden laten zich minder duidelijk herkennen.

De loop van de Maas is beïnvloed door deze vervormingen van de aardkorst. De rivier volgt de laagte van de genoemde slenk, om vervolgens in westelijke richting af te buigen en tussen de hoger gelegen gronden van de stuwwal en de Peelhorst door te stromen.

De Maas heeft zich in verschillende fasen ingesneden, waarbij een aantal terrassen is ontstaan. Door het vlechtende afwateringsstelsel werden terrasafzettingen gevormd. Het vlechtwerk van geulen met tussengelegen hogere delen met een zwak golvend reliëf, is kenmerkend voor de terreinvormen in het Land van Cuijk.

In de laatste fase van terrasvorming is rivierklei afgezet. Door sneeuwsmelwater trad verspoeling op, waardoor een pakket van lemig zand werd afgezet.

Door verstuingen van materiaal uit de rivierbedding is het rivierklei in de Laatste IJstijd gedeeltelijk overdekt door rivierduinen. Deze verstoven rivierafzettingen bevinden zich nabij Katwijk, Beers en Cuijk aan de oppervlakte in de vorm van langgerekte zandruggen. Rond Haps komt een Pleistocene dekzandrug voor, waarvan de meest noordwestelijke punt gevormd wordt door Landgoed Ossenbroek.

Na het Weichselien ontwikkelde de Maas zich tot een rivier met één hoofdstroom. Door sedimentatie van relatief zware zanddeeltjes nabij de rivierbedding, ontwikkelden zich parallel aan de stroom oeverwallen. Bij overstromingen bezonken de lichtere deeltjes op grotere afstand van de bedding, waardoor kleiige komgrond werd gevormd. Na de bedijking van de Maas in de Late-Middeleeuwen is jonge rivierklei afgezet tussen de rivierdijken.

Ook in het Holoceen is rivierzand plaatselijk verstoven. Onder andere nabij Groot-Linden en Haps komen hogere zandruggen voor die zijn ontstaan door sedimentatie van rivierstuifzand op oude rivierklei.

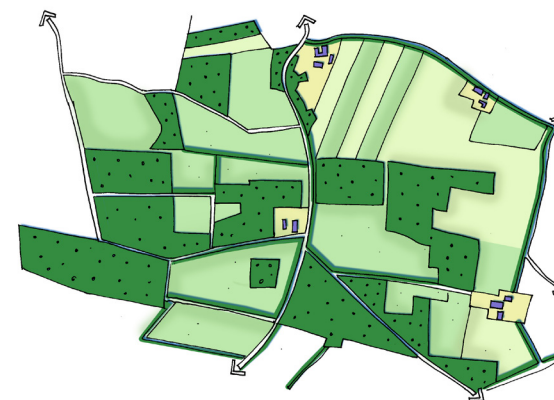
Landschapstypen

De gemeente Cuijk bevindt zich in het overgangsgebied van het dekzandlandschap naar het rivierenlandschap. Op grond van de ontginningsgeschiedenis en het bodemgebruik is een vijftal landschappelijke eenheden te onderscheiden: de oude bouwlanden rond de kernen, het heideontginningslandschap, de bosgebieden, het polderlandschap en het Maasheggengebied. Elk van deze eenheden heeft een specifieke inrichting en landschappelijke verschijningsvormen.

Oude bouwlanden

Bij de inrichting en het gebruik van het gebied hebben de bewoners zich laten leiden door de mogelijkheden van het natuurlijk landschap. Bewoning vond vanouds plaats op de hogere delen: dekzandruggen, oeverwallen, stroomruggen en rivierduinen. De akkers werden aangelegd op deze van nature meer vruchtbare gronden. De broek- en heidegronden vormden een essentieel onderdeel binnen het systeem van agrarische bedrijfsvoering. Op de gemeenschappelijk beheerde gronden graasde het vee.

Door plaggenbemesting konden zich rondom de kernen uitgebreide akkercomplexen ontwikkelen. De veelal aangesloten complexen kenmerkten zich door vrij kleine, onregelmatige blokverkaveling. Tegenwoordig zijn de oude bouwlanden nog herkenbaar aan de bochtige wegenstructuur. Her en der komen nog zogenaamde bolle akkers voor.

Bosgebieden

Vanouds waren de hoger gelegen gronden ten zuiden van Cuijk, die door de slechte waterhuishouding ongeschikt waren voor de landbouw, bebost met loofhout. De boscomplexen maakten onderdeel uit van landgoederen die in dit geaccidenteerd terrein lagen. Aan het einde van de negentiende eeuw zijn de heidevelden die grensden aan deze bosgebieden beplant met naaldbomen. Inmiddels is het merendeel van deze naaldbossen gerooid. Tegenwoordig komen in het gebied tussen Cuijk, Haps en Sint-Agatha verscheidene boomkwekerijen voor.

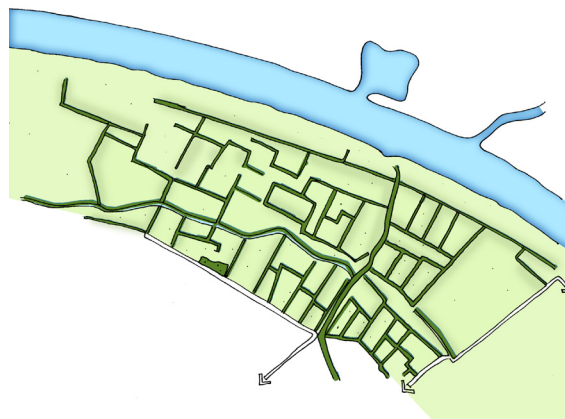
In het westen van de gemeente Cuijk, op de hogere gronden langs de Raam, liggen de landgoederen Barendonk en Ossenbroek. Dit gebied wordt gekenmerkt door een sterke afwisseling tussen bos- en akkerbouwpercelen. De beplanting dateert deels uit de tweede helft van de 19de eeuw. Het geheel wordt doorsneden door lanen.

Heideontginningslandschap

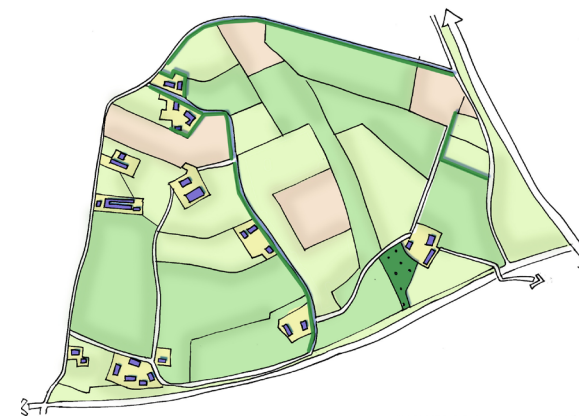
Op de zandgronden in het zuidelijk deel van de gemeente Cuijk kwamen tot in de vorige eeuw uitgestrekte heide- en broekgebieden voor. De heidevelden lagen vanouds op de hogere gronden, maar door verdroging van de broekgronden is de strook met droge heidegronden in de loop der tijd vermoedelijk groter geworden. Lange tijd was de heide gemeenschappelijk bezit, dat werd gebruikt om het vee op te laten grazen.

Vanaf het einde van de 19de eeuw, toen het landbouwareaal door de introductie van kunstmest kon worden uitgebreid, werden de woeste gronden systematisch ontgonnen. Het resultaat was een patroon van rechte wegen en vrij grote, regelmatig gevormde, open kavels.

Maasheggenlandschap

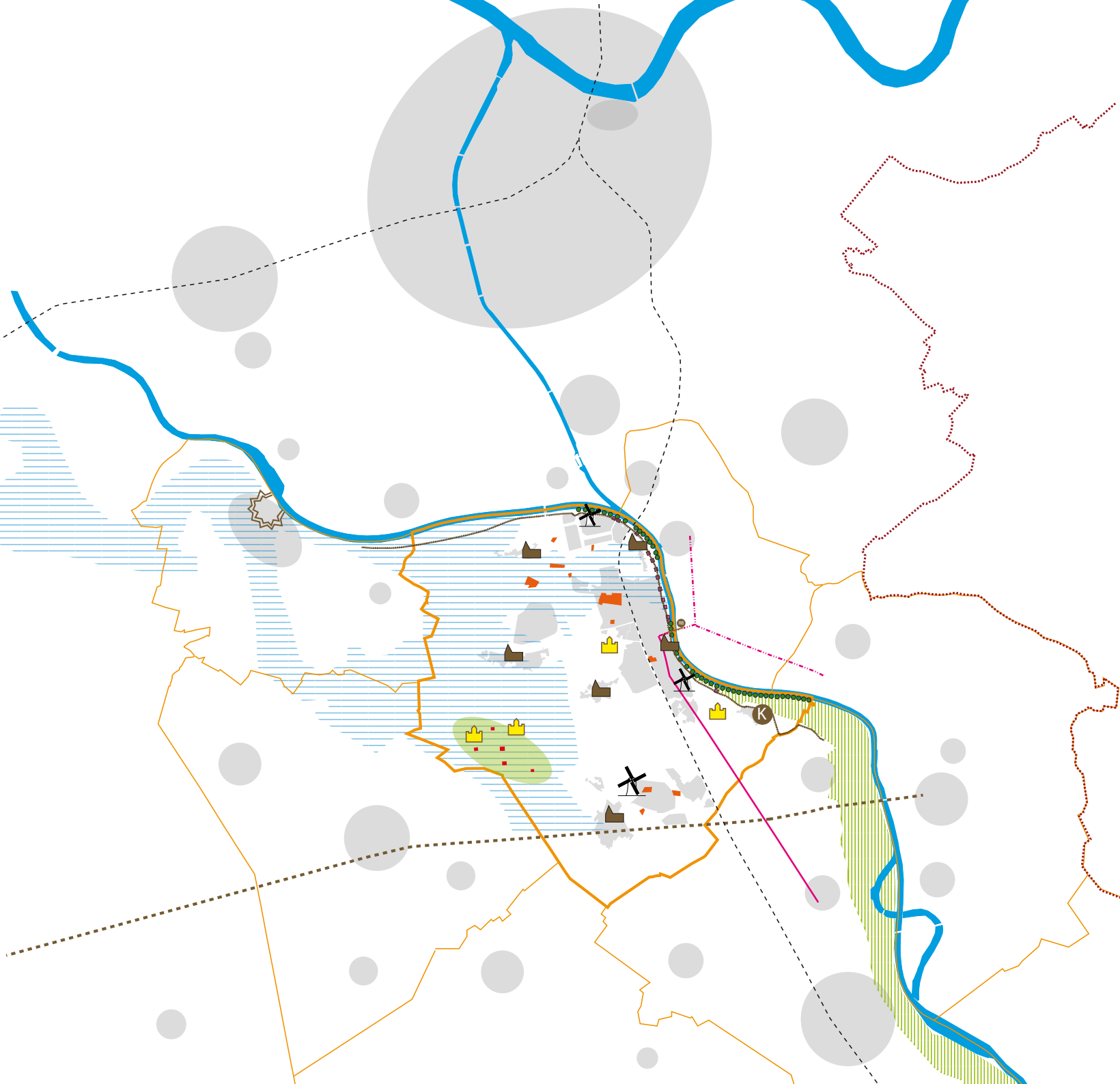
In de gemeente Cuijk komt het Maasheggenlandschap voor in het buitendijks gebied nabij Sint-Agatha. De Maasheggen zijn gedeeltelijk gelegen op vruchtbare oude en gedeeltelijk op jonge rivierklei. De Maasheggen dienden oorspronkelijk als veekering. De meidoorns waaruit de heggen bestonden, werden gevlochten en gesnoeid. Naast veekering dienden Maasheggen als hakhoutwal en slibvangers bij overstromingen.

Polderlandschap

Het noordelijk deel van de gemeente Cuijk kan gerekend worden tot het rivierengebied. Bewoning vond vanouds uitsluitend plaats op de hoger gelegen oeverwallen (Cuijk, Katwijk) en rivierduinen (Linden). Naast het voordeel van de hoge ligging hadden met name de oeverwallen als voordeel, dat de zavelige grond zeer geschikt was als akkerbouwgrond, vanwege de natuurlijke vruchtbaarheid en de goede bewerkbaarheid.

Na bedijking in de Late-Middeleeuwen werden de komgronden in cultuur gebracht. Deze lager gelegen zone werd gebruikt als weideland. Ten einde in natte perioden droge voeten te houden, werden de boerderijen gebouwd op kunstmatig opgeworpen huisterpen. De meest natte delen werden bestemd als hooiland. Afwatering vond in westelijke richting plaats middels de Sluisgraaf. Bij het aanleggen van de verschillende waterlopen heeft men dankbaar gebruik gemaakt van het stelsel van geulen dat de Maas eerder had uitgesleten.

- Archeologisch monument
- Romeinse brug
- Kerk
- Molen
- Klooster
- Kasteel/Landgoed
- Bakenbomen
- Kazematten
- Dijk
- Duits lijntje
- Romeinse wegen
- Vermoedelijke Romeinse wegen
- Beerse Overlaat
- Maasheggen
- Kernen

Historisch casco

Mensen hebben invloed gehad op de vorm van het huidige landschap. De eerder gerealiseerde inrichting heeft in de loop der tijd doorgewerkt in het gebruik van het landschap. Behalve de dorpen liggen er in het landschap een aantal fysieke structuren en elementen, die een bijdrage leveren aan de ruimtelijke identiteit van de gemeente. Dit zijn losse elementen, daarnaast zijn er enkele grote structurerende lijnen te herkennen.

Maas

De Maas behoort tot de identiteitsdragers van de gemeente Cuijk. De rivier heeft als fysieke barrière invloed gehad op de historisch ontwikkelingen in het gebied. Zo stichtten de Romeinen een legerplaats bij de brug over de Maas en raakte het dijkdorp Katwijk tijdens de Tweede Wereldoorlog bij gevechten langs de Maaslinie zwaar beschadigd. Overstromingen - niet zelden het gevolg van een gecontroleerde omleiding van de rivier via de Beerse Maas - en de dreigingen daarop, hebben het dagelijks leven van de bewoners door de eeuwen heen sterk beïnvloed. Het landschap toont hiervan nog steeds de sporen. Ook in visueel-landschappelijk opzicht is de Maas identiteitsbepalend. De dorpen Cuijk, Katwijk en St. Agatha ontleen hun karakter ten dele aan de relatie met de rivier.

Gekoppeld aan de Maas zijn er losse elementen, zoals kazematten, bakenbomen, en Maasheggen te vinden. De betonnen kazematten zijn onderdeel van de Maaslinie aan de Maasdijk en Odiliadijk. Gelegen tussen de Maasdijk - Odiliadijk en de Maas zijn de bakenbomen. Deze bomen zijn structurerend voor de beeldvorming van de Maas.

Tevens bevinden zich langs de Maas de Maasheggen. Deze organische perceelafscheiding is vrijwel overal verdwenen.

Beerse Overlaat

Tot 1942 heeft het gebied ten noorden van Beers als overlaat voor de Maas gefunctioneerd. Bij hoge waterstanden stroomde het rivierwater over de Beerse Overlaat - een verlaagd gedeelte van de dijk dat ten westen van Linden lag - het komgrondengebied van de Maaskant in. Een tweede overlaat, die zich tussen Cuijk en Katwijk bevond, werd na de aanleg van de spoorlijn Nijmegen-Venlo gesloten.

Ter voorkoming dat het overstromingswater in zuidoostelijke richting zou stromen en de akkers rondom Vianen zou bereiken, werd een keerdijk aangelegd. Het restant van deze keerdijk is nog herkenbaar aan de verhoogde ligging en beplantingsstructuur. Om het water van de traverse vrije doorgang te verlenen, werden rond 1825 op last van het centraal gezag obstakels als dijkjes, maasheggen, houtwallen, vrijstaande bomen opgeruimd. Het kleinschalig landschap maakte plaats voor een open overlaatgebied. Na de Maaskanalise in de periode van 1927 tot 1937 is de Beerse Overlaat buiten werking gesteld. Grote delen van het polderlandschap zijn nadien afgegraven ten behoeve van de zandwinning.

Archeologie

Veel archeologische vondsten die in de gemeente Cuijk zijn gedaan, herinneren aan de aanwezigheid van de Romeinen. Bovendien zijn delen van de stedenbouwkundige structuur van de historische kern Cuijk te herleiden naar de Romeinse tijd.

Tezamen met de Romeinse relictten hebben de eerste bebouwing het begin aangegeven van de dorpen. De eerste bebouwing ontstond meestal op een kruispunt met enkele woningen, of bij een bijzonder gebouw zoals een klooster.

Landgoederen

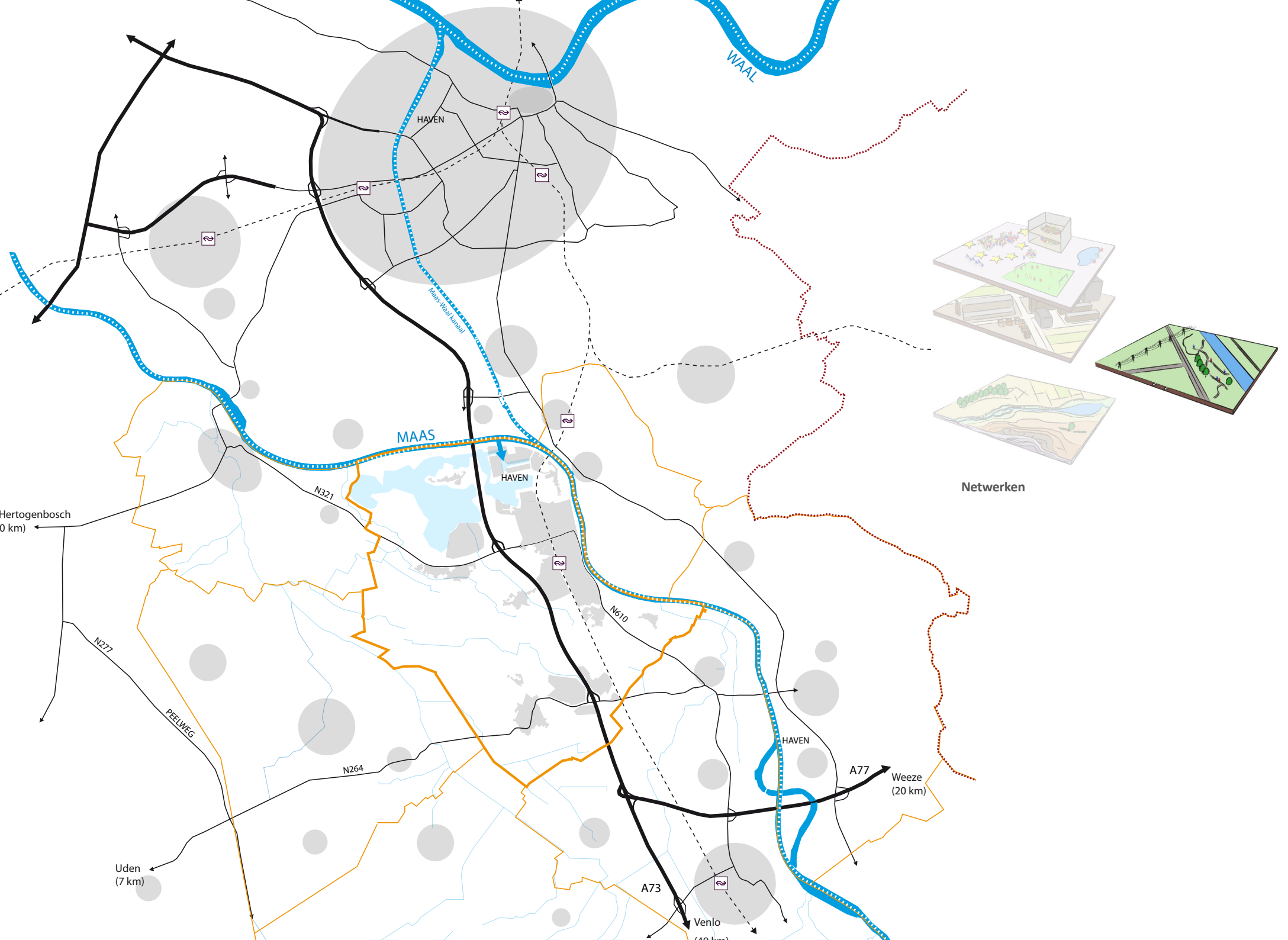
In het westen van de gemeente Cuijk, op de hogere gronden langs de Raam, liggen de landgoederen Barendonk en Ossenbroek. Dit gebied wordt gekenmerkt door een sterke afwisseling tussen bos- en akkerbouwpercelen. De beplanting dateert deels uit de tweede helft van de 19de eeuw. Het geheel wordt doorsneden door lanen met beplanting van plataan, eik, paardenkastanje en beuk. De aanwezige landgoederen vormen een landschappelijke eenheid. Gekenmerkt door de landschappelijke inrichting. Tegenwoordig worden de meeste landgoederen gebruikt voor recreatieve doeleinden.

Duits Lijntje

Deze in 1878 geopende spoorverbinding zou onderdeel worden van het trajectverbond Londen – Berlijn – Sint-Petersburg. Tijdens en na de Tweede Wereldoorlog zijn spoorbruggen en rails vernietigd of verwijderd. In 1972 is het vervoer over het Duits Lijntje beëindigd. Tegenwoordig ligt deze spoorverbinding als relict van het verleden in het landschap.

1.2 NETWERKEN

De netwerken bestaan uit fysieke infrastructuur die verkeer- en vervoersstromen kanaliseert. De fysieke infrastructuur is het geheel van wegen, spoorwegen, waterwegen, havens, luchthavens, overstap- en overslagpunten en ondergrondse buizen en leidingen. Deze netwerken vormen dragers van ‘stedelijke netwerken’ en vormen een belangrijke voorwaarde voor stedelijke en economische dynamiek. De economische ontwikkeling van Nederland en het verstedelijkingspatroon is in belangrijke mate gekoppeld aan de vervoersmogelijkheden.

De infrastructuur heeft hoofdzakelijk een noord-zuid gerichte oriëntatie. Er zijn enkele verbindingen gericht op Duitsland, maar tevens zijn er al weer enkele verdwenen. Het Duitse (spoor)Lijntje is hiervan het meest kenmerkende voorbeeld.

De noord-zuid gerichte infrastructuur betreft de provinciale wegen, de autosnelweg, de Maas en de spoorlijn. Deze hoofdinfrastructuur volgt al vanuit de vroege historie de stroomrichting van de Maas. De historische Maasroute, welke de Maaskernen verbindt, bevond zich vroeger aan weerszijden van de rivier. De oude Maasroute is vervormt tot de huidige A73 en de Maasspoorlijn. Door deze noord-zuid gerichte oriëntatie is de situering van Cuijk met recht uniek te noemen.

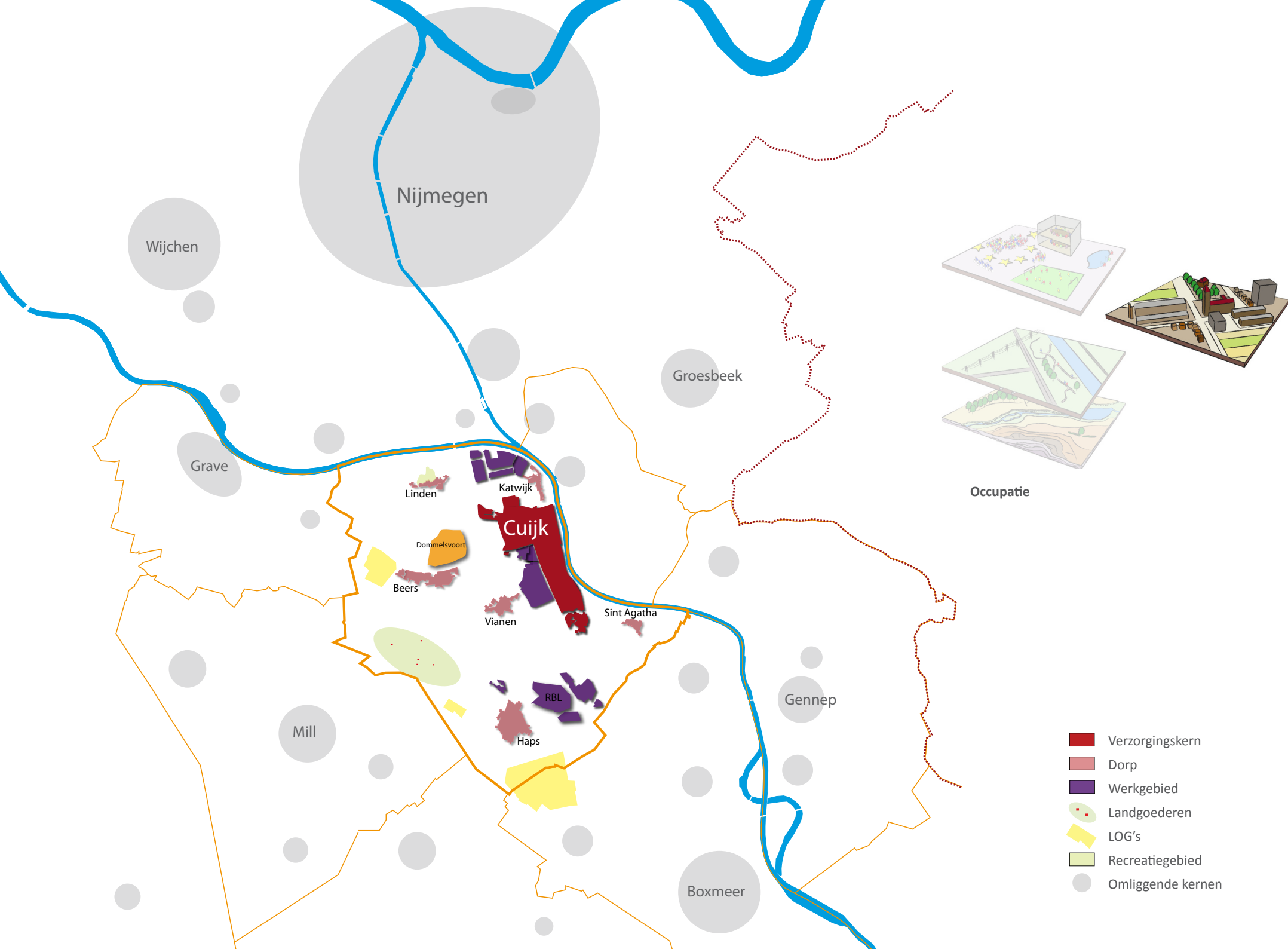
De gemeente is pal aan de rijksweg A73 gesitueerd, daarvoor zijn er snelle en directe verbindingen met Nijmegen en Venlo alsmede richting Eindhoven, de Randstad en het Ruhrgebied. Net over de grens ligt op 20 autominuten vliegveld Weeze; een half uurtje verderop de luchthaven van Düsseldorf; vliegveld Eindhoven is slechts 55 kilometer rijden. Via de drukbevaren Maas is Cuijk gemakkelijk bereikbaar. De Maasspoorlijn vormt een belangrijke schakel in het netwerk van (openbare rail)verbindingen.

Kenmerkend voor de gemeente Cuijk is de ligging in een binnenbocht van de Maas. De oudste infrastructuur is tegenwoordig één van de grote industriële scheepvaartroutes van Europa. Ten noorden van Cuijk bevindt zich de aantakking van het Maas-Waalkanaal, waardoor over water ook een ontsluiting in noordelijke en oostelijke richting (Duitsland) is gerealiseerd.

Loodrecht op de noord-zuid gerichte oriëntatie bevinden zich de secundaire routes welke de hoofdkernen verbinden met de kernen aan de westzijde van de Peelzone zoals Boekel, Gemert, Uden en Veghel. Hierdoor bestaat een min of meer orthogonaal verkeerssysteem.

Dit verkeerssysteem wordt afgewisseld met een aantal kleinere beken, samen zorgen zij voor een fijnmazig netwerk.

Het gevolg van de sterke noord-zuidoriëntatie voor Cuijk is dat de kernen, de bedrijventerreinen en recreatieterreinen zich sterk profileren naar en oriënteren op de Maas, het spoor en de A73. De belangrijke noord-zuid lijnen zijn beeldbepalend voor de gemeente. De sfeer die kan worden opgedaan vanuit boot, trein of auto geeft HET beeld van de gemeente Cuijk. Het imago wat de gemeente graag wilt uitstralen kan langs deze lijnen neergezet worden. Beleving is hierbij een belangrijk sleutelwoord.

1.3 OCCUPATIE

De inrichting van de gemeente is bepalend voor het gebruik. Het overgrote deel van de gemeente Cuijk valt onder het landelijk gebied, en kan als agrarisch buitengebied bestempeld worden. Hierin zijn verschillende functies te vinden: diverse vormen van landbouw, kleinschalige recreatie, landelijke woonvormen en landschap (natuur & ecologie). Het stedelijk gebied behelst de dorpen, bedrijventerreinen en grootschalige en intensieve recreatiegebieden.

Buitengebied

Van oudsher neemt landbouw een belangrijke positie in. Het beeld in het buitengebied wordt vooral gedomineerd door 19e-eeuwse kortgevelboerderijen. Vergeleken met de situatie van enkele jaren geleden is een duidelijke afname van het aantal agrarische bedrijven zichtbaar. Deze afname vindt plaats onder alle bedrijfstakken, met uitzondering van de tuinbouw en de blijvende teeltbedrijven. In navolging van de afname van het totaal aan agrarische bedrijven is tevens een afname in omvang op te maken. Hierbij is met name de daling in bedrijfsomvang van hokdier- en graasdierbedrijven opmerkelijk. De stijging in omvang voor combinatie-, akkerbouw en tuinbouwteelt en blijvende teelt wijst op de sterke groei van de blijvende bedrijven.

Het occupatiepatroon van een groot deel van het buitengebied zal een groot deel in de toekomst ook nog gebruikt worden voor de landbouw. Met name in de middenzone en in de westrand van het Land van Cuijk. Hier zijn veel Landbouwonwikkelingsgebieden (LOG) gesitueerd. Deze LOG's zijn hoofdzakelijk gesitueerd in de nieuwe ontginningslandschappen van de Peel. Enkele zijn gelegen in de landschappelijk meer gevoelige zone van het Raamdalen. Het verstedelijkte deel van de gemeente bestaat uit de dorpen, bedrijventerreinen en recreatie. De geomorfologische ligging en de groei van de dorpen wordt hierna uitgelegd. De bedrijventerreinen zijn verdeeld in lokale terreinen, gekoppeld aan de dorpen, en grotere (regionale) terreinen. Deze grote bedrijventerreinen zijn gevestigd aan of rondom de snelweg A73 en aan de Maas.

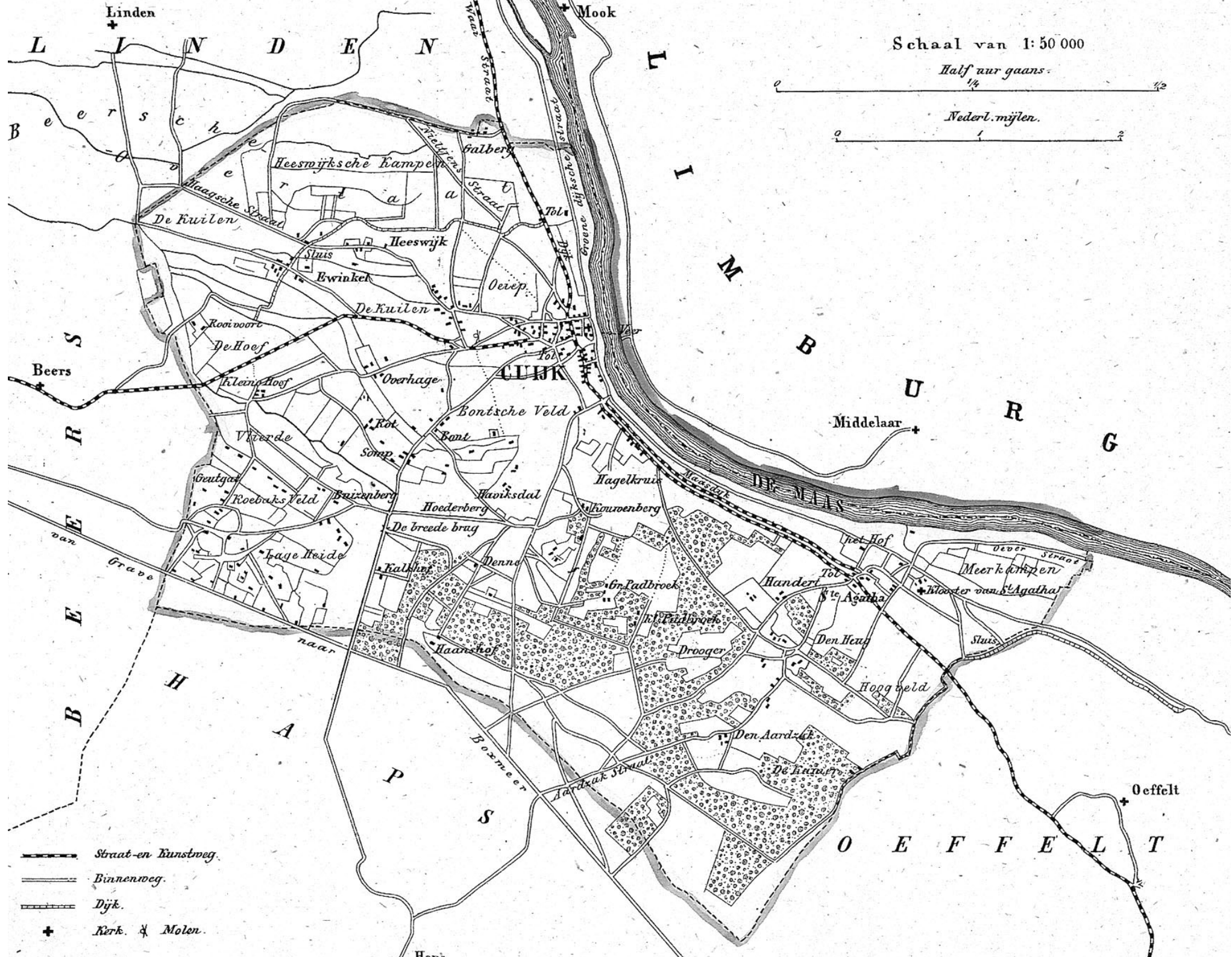
In het noorden van de gemeente, ten zuiden van de Maas, zijn grote ontgrondingsplassen aanwezig. Hierin is bedrijvigheid gevestigd naast recreatie. De Kraaijenbergse plassen zijn deel van de huidige geomorfologische ondergrond, maar in de vorige eeuw gegraven ten gunste van de zandwinning. Dit gebied heeft van oudsher een agrarisch karakter. Vanaf 1968 wordt in het gebied zand gewonnen. Rond 2014 zal het ontgrondingsproject zijn afgerond. Hierna zal het grootste deel van de plassen en het omliggende gebied naast de ecologische- een recreatieve functie krijgen.

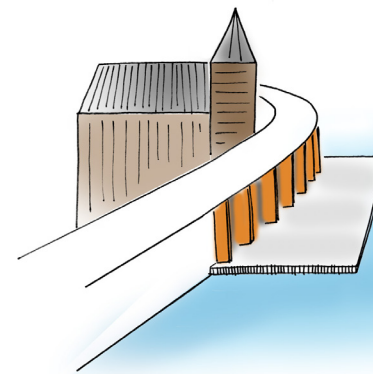
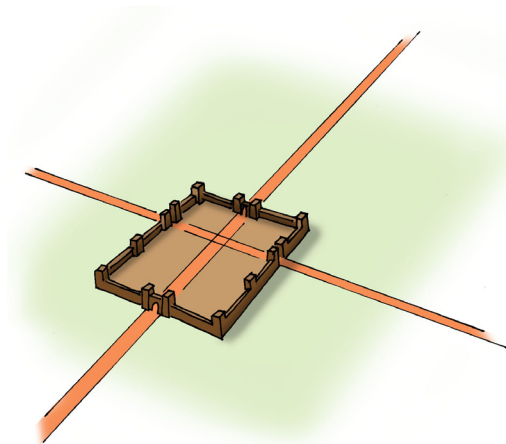
Het zwemmen en zeilen behoort nu al tot de mogelijkheden van de ontgrondingsplassen. In de toekomst kunnen de bezoekers van de gemeente Cuijk hier ook verblijven. Met de ontwikkeling van het recreatiepark Dommelsvoort wordt verblijfs- en dagrecreatie ontwikkeld met als thema "gezonde ontspanning te midden van natuur en water".

Half uur gaans.
 $\frac{0}{14} \text{ --- } \frac{1}{2}$
Nedert. mijlen.
 $\frac{0}{1} \text{ --- } \frac{2}{2}$

Half uur gaans:

Nederl. mijlen.

De dorpen

De ruimtelijke ontwikkeling van de oude dorpen is nauw verbonden met de natuurlijke omstandigheden en de ontginningsgeschiedenis. De Maasdorpen op de Maasterrasrug vormen een lineaire structuur van kleine en grote kernen parallel aan de Maas. De kern Cuijk, Romeins van oorsprong, heeft samen met Boxmeer vanaf de Romeinse tijd al een belangrijke regionale positie. De kernen op de Maasterrasvlakte (Haps) zijn ontstaan op knooppunten van bebouwingslinten.

De gemeente Cuijk kenmerkt zich door een breed scala van woonmilieu's. De ruimtelijke context van de verschillende kernen biedt naar de toekomst voldoende potenties om bestaande woonmilieus te versterken en nieuwe te ontwikkelen. Daarbij is het van belang dat de eigenheid van elke kern en de landschappelijke situering wordt gewaarborgd.

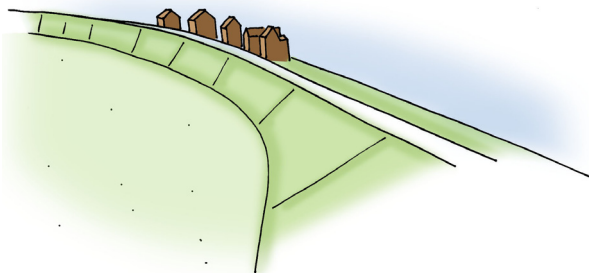
Cuijk

Cuijk is een zeer oude kern. In de Romeinse tijd werden op de hogere oeverwal langs de Maas een castellum (legerplaats) en vicus (dorp) gesticht. De nederzetting bevond zich op een kruispunt van wegen. In noord-zuidelijke richting liep de verbinding Nijmegen-Tongeren, in oost-westelijke richting de verbinding Gassel-Grave. De Grotestraat en gedeelten van de Heerweg vormen restanten van het eerstgenoemde traject. De ondergrondse overblijfselen van de Romeinse brug over de Maas, die rond het jaar 340 na Chr. was aangelegd, zijn aangewezen als archeologisch monument.

Pas vanaf het einde van de negentiende eeuw, na de aanleg van de spoorlijn Nijmegen-Venlo in 1881, vonden grootschalige veranderingen in de ruimtelijke structuur van de nederzetting plaats. Opvallend is dat bij de groei van de orthogonale uitbreidingswijken van Cuijk, bestaan de wegen en paden als uitgangspunt dienden.

Na de Tweede Wereldoorlog werden de Maashavens ten westen van Katwijk aangelegd en kwamen er grote bedrijventerreinen. Omstreeks 1960 werd begonnen met de aanleg van de nieuwbouwwijk "De Valuwe" ten noorden van Cuijk, en in 1970 begon men met de bouw van "Padbroek", in zuidelijke richting. In 1980 werd ook met de wijk "Heeswijkse Kampen" een aanvang genomen. Deze ligt ten noordwesten van de dorpskern. Ondertussen is de revitalisatie van de woonwijk 'De Valuwe', het centrum van Cuijk en enkele bedrijventerrein in volle gang.

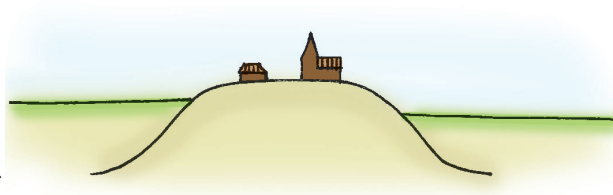
De kern Cuijk heeft zijn kwaliteiten van de ligging aan de Maas herontdekt en is momenteel bezig een front aan de Maas te creëren. Door de revitalisering in de kern en de ruimtelijke ontwikkelingen aan de Maas kan er ook aanspraak gedaan worden op nieuwe woonmilieus.

Katwijk

Het dijkdorp Katwijk is als verkeersnederzetting ontstaan bij een Maasovergang. Het veer bij Katwijk vormde een belangrijke schakel in de doorgaande route richting Nijmegen. In de Tweede Wereldoorlog werd de bebouwing langs de dijk ten gevolge van oorlogshandelingen zwaar beschadigd. Na de oorlog werden delen van de bebouwing herbouwd, waarbij de oorspronkelijke karakteristiek van het bebouwingslint werd behouden. De laatste decennia heeft een voortzetting van nieuwe individuele bebouwing aan het dorpslint plaatsgevonden.

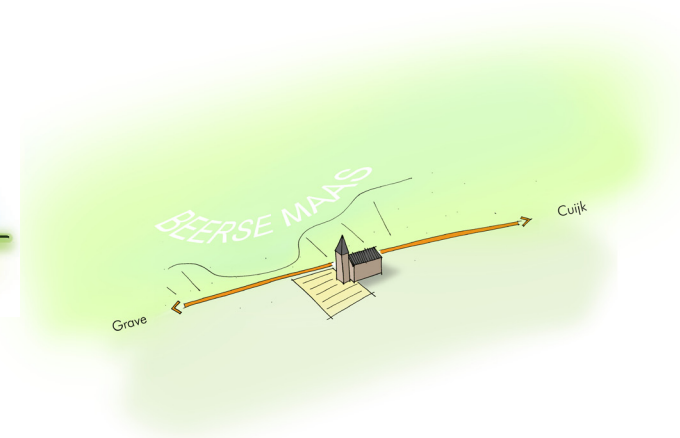
De oude kern Klein-Linden is als gehucht onderdeel van het dorp Katwijk. Het gehucht is gesitueerd op een oeverwal van de Maas. De spoorlijn werd dwars door het dorp aangelegd en onderbreekt thans het dijklint dat richting Katwijk leidt. Een versterking van het dorp kan door middel van een continuering van de lintbebouwing.

Linden

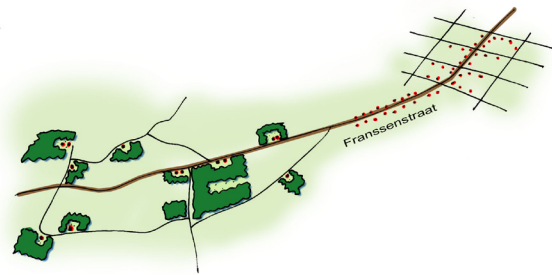
De nederzetting Linden is gesitueerd op een donk. De stedenbouwkundige structuur wordt bepaald door de (voorheen doorgaande) weg, die grotendeel langs de zuidrand van het langgerekte rivierduin loopt. De boerderijen bevonden zich aan de noordzijde van deze weg, op de hogere delen. De slingerende Kerkstraat volgt de hogere delen van het rivierduin.

Dit bebouwingslint is in de 20ste eeuw geleidelijk verdicht. De slingerende Kerkstraat volgt de hogere delen van het rivierduin. Door de ontgrondingplassen is Linden op een schiereiland komen te liggen met een eigen specifieke sfeer en bijbehorend woonmilieu. De laatste decennia heeft een voortzetting van nieuwe individuele bebouwing aan het dorpslint plaatsgevonden.

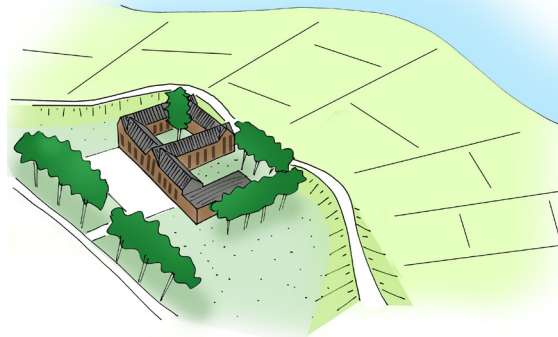
Beers

Het middeleeuws kerkdorp Beers is ontstaan langs de doorgaande verkeersroute van Cuijk naar Grave. Door de lage ligging en de nabijheid van de Beerse Maas heeft het dorp lange tijd last gehad van water, een reden waardoor de nederzetting in het verleden is gereduceerd. Omstreeks 1900 bestond de kern uit een kleine concentratie dorpswoningen rondom de St. Lambertuskerk. Rondom deze centrale kern bevonden zich individuele boerderijen op de hogere terraswellingen. De afgelopen decennia zijn in het verlengde van de oude doorgaande verkeersroute nieuwe woonbuurten ontstaan. De woonbuurten zijn opgebouwd uit twee-onder-een-kapwoningen.

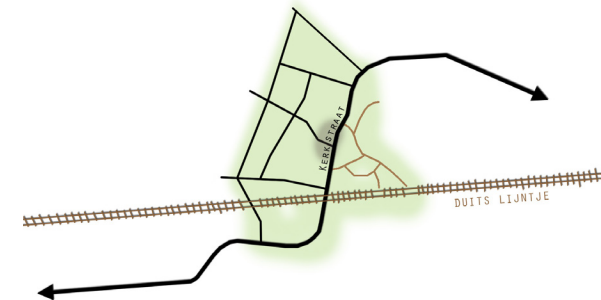
Vianen

Van oorsprong is het dorp Vianen een heidegehucht, ontstaan uit de ontginning van de heide door particuliere boertjes en landarbeiders. Tot aan het begin van de 20ste eeuw kenmerkte de ruimtelijke structuur van deze laatmiddeleeuwse kampenontginning zich door een kleinschalig en niet planmatig verkavelingspatroon en een relatief fijnmazig netwerk van landwegen en paden waarlangs individuele boerderijen stonden. Dit mozaïeklandschap is tegenwoordig nog goed herkenbaar en vormt een waardevolle tegenhanger van de uiterst planmatige dorpsstructuur die vanaf de jaren '30 tot stand is gebracht. Bij de ruimtelijke ontwikkeling van de individuele bebouwing van het dorp heeft de bestaande Franssenstraat als ruggengraat gediend. Aan de kruising met de Koebaksestraat bevinden zich de kerk en het dorpsplein. Bestaande wegen als Dennenkamp en Het Flieren zijn in de orthogonale structuur opgenomen.

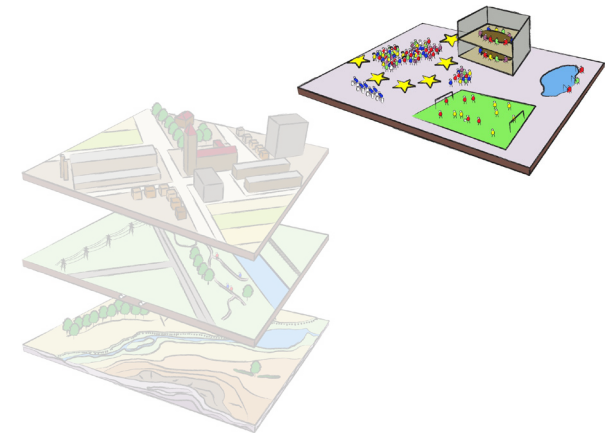
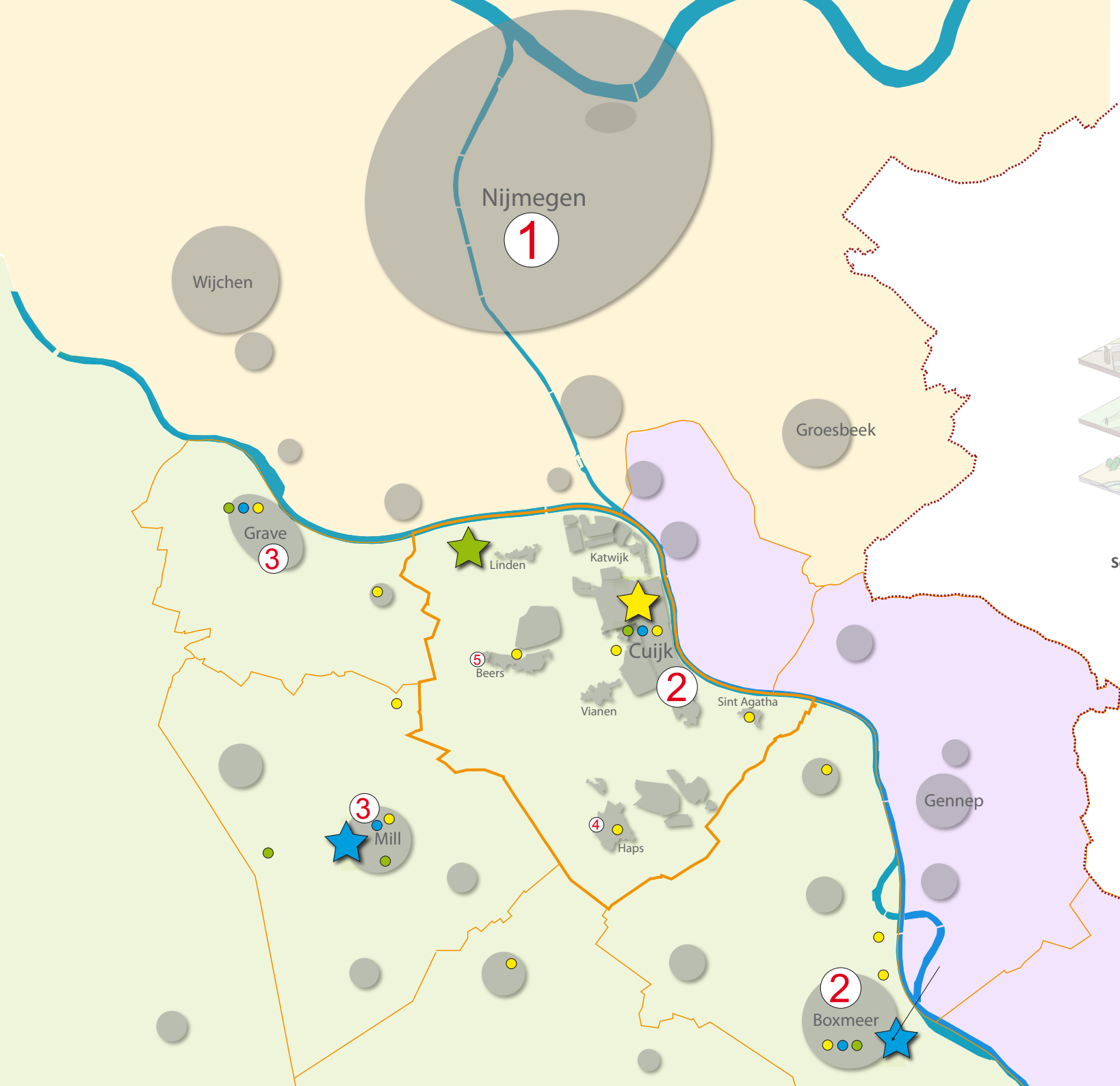
Sint-Agatha

Sint-Agatha is als kloosternederzetting ontstaan nabij het laatmiddeleeuws complex van het in 1371 gestichte Kruissherenklooster. Het dorp is gelegen op een oeverwal van de Maas, op relatief geringe afstand van de uiterwaarden. De ruimtelijke structuur van het dorp wordt bepaald door de vorkvormige vertakking van wegen en het plein met Heilige Hartmonument op de kruising van de Liesmortel, Kloosterstraat en Gildeweg. De kern is in de tweede helft van de twintigste eeuw zeer geleidelijk gegroeid, waarbij de individuele woningen en twee-onder-een kapwoningen uitsluitend langs bestaande wegen werden gebouwd.

Haps

Haps was oorspronkelijk een agrarisch akkerdorp, dat zich ontwikkeld heeft langs de Kerkstraat. Tot de 19de eeuw was Haps een enclave van cultuurland te midden van een woest landschap. Door de heideontginning en de aanleg van het Duitse lijntje in 1873-78 werd dit patroon sterk veranderd. Hoewel de aanleg geen grote gevolgen heeft gehad voor de groei van het dorp, vormt het tracé van de inmiddels opgeheven spoorlijn een belangrijk structurend element. Het dorp is nu uitgegroeid met woningen uit verschillende perioden van de vorige eeuw, aan beide zijden van de Kerkstraat. Het dorp bestaat voornamelijk uit individuele woningen en twee-onder-een kapwoningen.

- Groen en recreatie
- Educatie/cultuur
- Gezondheid/zorg
- ☆ Bovenregionale functies
- 1 Funshopping
- 2 Boodschappen extra
- 3 Boodschappen plus
- 4 Dagelijkse boodschappen
- 5 Incidentele boodschappen

1.4 SOCIALE LAAG

Naast de ondergrond, netwerken en occupatie is er nog een vierde laag te herkennen, en te gebruiken als een belangrijk onderdeel van de analyse. De sociale kant van de lagenbenadering.

Deze sociale laag is aanwezig in de voorzieningen en verenigingen binnen en buiten de gemeentegrenzen. Voorzieningen beslaan een groter areaal aan ander soort sociale samenhang dan een lokale vereniging. De sociale voorziening biedt wel veel mensen de mogelijkheid om contacten op te doen.

Cuijk heeft een dorps identiteit, niet alleen door ruimtelijke maar ook door sociale sferen. Contacten op straat zijn heel normaal. De Cuijkenaren kennen elkaar en hun burens. De drempel tot het leggen van nieuwe contacten leggen is heel erg laag.

De gemeente Cuijk heeft bepaalde kenmerken (voorzieningen) die bezoekers aantrekken, ook van buiten de gemeente of zelfs van buiten de provincie. Cuijk is een dorp met stedelijke voorzieningen, dit is te merken aan de plaatselijke schouwburg wat veel bezoekers trekt. Andersom zijn er ook direct buiten de gemeente voorzieningen te vinden met een grote aantrekkingskracht. Zo bevinden zich buiten de gemeente het Maasziekenhuis Pantein in Boxmeer en Fitland in Mill.

Waar mensen elkaar treffen en er relaties op na houden kan op verschillende plekken in verschillende hoedanigheden. Behalve in bovengenoemde voorzieningen zijn ook (winkel)centra bronnen van sociale contacten. Op nevenstaande kaart is aangegeven wat de invloedssferen van verschillende (winkel)centra zijn.

Een funshopping-winkelcentra heeft een grotere economische invloedssfeer dan de buurtsuper om de hoek. Terwijl een lokale winkel wel tot meer sociale contacten kan leiden, waardoor er met dit hogere interactie niveau meer betrokkenheid kan ontstaan.

Dit hoge interactie niveau is ook terug te vinden in het laagdrempelige van de sociale laag. Dit kan namelijk door netwerken in de vorm van het actieve verenigingsleven (carnaval en verschillende sportverenigingen) maar ook door het bankje voor de supermarkt. De zorg-, onderwijs-, culturele- en winkelveorzieningen en verenigingen hebben een hoog sociaal gehalte. De Cuijkenaren zorgen met deze vele vormen van voorzieningen en verenigingen voor een hoog interactie niveau en een grote mate van betrokkenheid. De dorps mentaliteit in de gemeente vormt ook een ontspannen sfeer.

Zoals gezegd bepaald de mate waarin allerhande voorzieningen aanwezig zijn voor een belangrijk deel de kwaliteit van leven en het woonplezier. Op dit criterium voortbordurend, kan Cuijk niet anders dan een uiterst plezierige gemeente worden genoemd. In elk opzicht is het voorzieningenniveau namelijk uitstekend. Of het nu gaat om de gezondheidszorg, het milieu, de infrastructuur, het jeugd- en jongerenbeleid, de aandacht voor ouderen en mensen met een functiebeperking of de begeleiding van werkzoekenden. Niet alleen op sociaal-maatschappelijk terrein komt Cuijk goed voor de dag, ook voor de 'leuke dingen' is er volop ruimte.

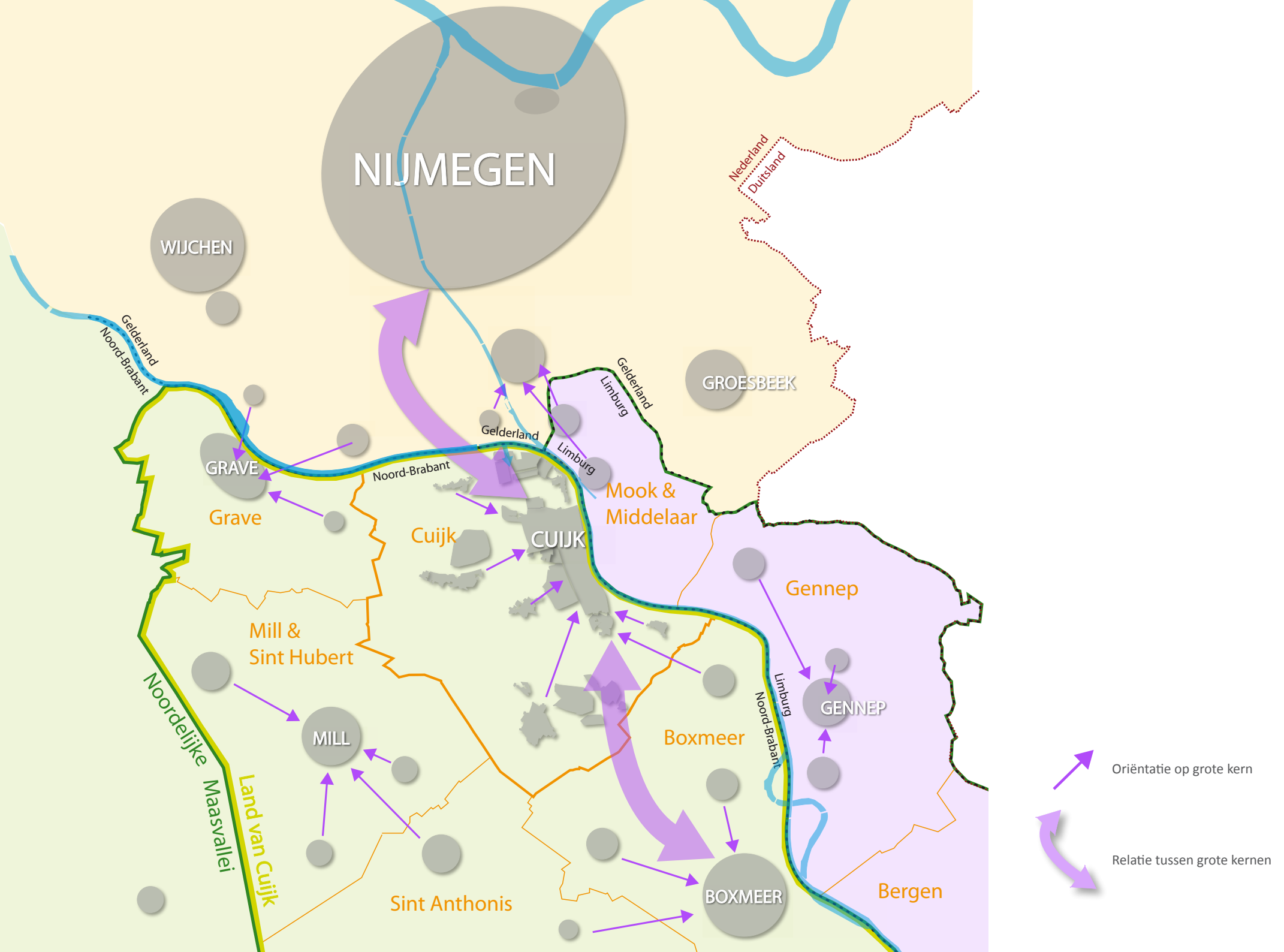
Een goed voorbeeld is de plaatselijke schouwburg, met recht een unicum, want de aanwezigheid van een volwaardig theater is voor een gemeente met de omvang van Cuijk niet bepaald vanzelfsprekend. Verder zijn er een breed gesorteerde bibliotheek – met filialen in Haps en Beers – het kunsteducatiecentrum de Meander en diverse verenigingen op het gebied van muziek, dans en toneel.

De voorzieningen zijn het sterkst aanwezig in Cuijk, de andere kernen moeten veelal voor de (dagelijkse) boodschappen naar Cuijk. Haps is een dorp groot genoeg voor een eigen voorzieningenniveau. Middelbare scholen en zorgvoorzieningen zijn veelal gelegen in Cuijk. De basisscholen zijn ook nog te vinden in de dorpen.

Voor de dorpen is het moeilijk om al de voorzieningen draaiende te houden. Belangrijk vinden de bewoners van de kleine dorpen dat de sociale cohesie hoog blijft. Dit blijft mogelijk door het bij elkaar betrokken zijn, het actieve verenigingsleven en de beleving van de (openbare) ruimte.

De sociale cohesie wordt ook gevoed door de bestuurlijke betrokkenheid van bewoners. Dorpsbewoners zien graag een verbetering of versterking van de leefbaarheid in het dorp en zetten zich daar positief voor in. Deze verbondenheid komt terug in de beleidsstukken die de gemeente heeft gevormd met de bewoners van de dorpen. Er zijn Integrale Dorpsontwikkelingsplannen (IDOP) gemaakt, waarin bewoners hun mening geven over hun eigen dorp.

1.5 SAMENWERKEN

Een belangrijke voorwaarde voor de realiseren van ruimtelijke ontwikkelingen, waarbij deze goed ingebed zijn in de samenleving, is het samenwerkingsproces op allerlei schaalniveaus. Deze is als een overkoepelende laag opgenomen in de behandelde lagenbenadering, en geeft vorm aan ruimtelijke ontwikkelingen. Vanuit zijn taak zal de gemeente Cuijk hierin het voortouw nemen. Momenteel werkt de gemeente samen op lokaal en regionaal niveau met burgers, lokale verenigingen, instanties en bestuurlijke organisaties.

Enkele bestuurlijke organisaties waar de gemeente Cuijk voor de ruimtelijke ontwikkelingen mee te maken heeft zijn de omliggende gemeenten, de provincies Noord-Brabant, Limburg en Gelderland en internationaal met Duitsland.

In 2001 hebben de gemeente Cuijk, Boxmeer, Sint Anthonis, Grave en Mill & St. Hubert een gezamenlijke regionale structuurvisie opgesteld. De structuurvisie voor het Land van Cuijk verbindt deze gemeenten, zodat zij gezamenlijk een sterke tegenhanger van de economische regio's in de buurt zijn. Deze regionale visie is het resultaat van de visie van de betrokken bestuurders en ambtelijke begeleiders.

De gemeenten uit het Land van Cuijk hebben samen met de gemeenten Mook & Middelaar, Gennep en Bergen een verband gevormd de Noordelijke Maasvallei. In deze inspirerende scenariostudie zijn ze op zoek gegaan naar hun kracht. Ze zien zichzelf gelegen tussen enkele sterke economische regio's en ze gaan op zoek hoe ze zich hiertussen sterk kunnen positioneren.

Om ook in de toekomst een gemeente en regio te zijn met een aantrekkelijk vestigingsklimaat is een regionale aanpak vereist. Anders bestaat het risico dat de afzonderlijke gemeenten zich zullen gaan focussen op omliggende stedelijke gebieden en de binding met de regio verliezen. Of juist dat ze allemaal inzetten op dezelfde thema's en met elkaar gaan concureren. Een resultaat van dit samenwerkingsverband is onder andere het regionaal bedrijventerrein Laarakker aan de A73. Hiermee plaatst de regio zich op de kaart, en laat het zien dat het ook een sterke economische regio is.

Cuijk kan met steden in de economische regio's mee liften. Maar Cuijk kan voor de stadsbewoners ook andere kwaliteiten bieden, bijvoorbeeld door het bieden van een aantrekkelijk landschap, recreatieve mogelijkheden en een aangename woonomgeving. Cuijk heeft een toeristisch-recreatief aanbod met groeipotentieel aan de Maas. Vanuit Cuijk kan men binnen zeer geringe tijd bij verschillende toeristisch interessante landschappen in de omgeving zijn. De gemeente Cuijk heeft zijn omgeving veel te bieden. Stedelijkheid en het landschap zijn beide nabij.

Het uitgangspunt voor versterking van de samenwerkingsverbanden is historische noord-zuidorientatie. Dit zorgt voor de sterke verbondenheid met Nijmegen en Venlo. De Cuijkenaren kijken voor de samenwerkingsverbanden over de bestuurlijke grenzen, zowel gemeentelijk, provinciaal als internationaal.

Een nieuwe tactiek kan zijn om de gemeenten meer te richten op Noord-Brabant. Het risico bestaat dat de landelijke en landschappelijk kwaliteiten van delen van het Land van Cuijk verloren gaan door nieuw aan te leggen infrastructuur.

De A77 heeft geleid tot samenwerking tussen de gemeenten van het Land van Cuijk en Maasduinen en Duitsland. De samenwerkingsverbanden letten op het gebruik maken van functies, en op welke wijze zij elkaar kunnen versterken. De regio ziet het vliegveld Weeze (Duitsland) als een onderdeel van de regio.

In juni 2011 hebben de gemeenteraden van de gemeenten Sint Anthonis, Boxmeer, Cuijk, Grave en Mill en Sint Hubert tijdens een gezamenlijke conferentie een verklaring opgesteld: Het Graafs Manifest. Hierin zetten de raden in op versterking van de strategische samenwerking en op meer ambtelijke samenwerking van onze gemeenten. Gezamenlijk is de 'Strategische visie voor Land van Cuijk' opgesteld. Deze visie zet de koers uit voor samenwerking tussen de vijf gemeenten onderling, met andere overheden en met bedrijven, maatschappelijke organisaties en burgers. Dit vormt de basis voor de concrete uitvoeringsagenda. Visie en uitvoeringsagenda dragen samen bij aan een economisch krachtig en bedrijvig Land van Cuijk dat daarnaast aantrekkelijk is om in te wonen, te leven en te recreëren.

De dorpen in de gemeente Cuijk hebben allemaal een Integraal Dorpsontwikkelingsplannen (IDOP) opgesteld. De IDOP's zijn een samenwerking op lokaal niveau tussen burgers en lokale overheden. Het IDOP speelt in op het samenwerken, de sociale cohesie, binnen het dorp.

A scenic view of a lake with a young tree in the foreground, a bicycle, and a person sitting on a bench. The lake is calm, and the background shows a line of trees and a clear sky. A semi-transparent banner is at the bottom.

2

Beleid en visies

2 BELEID EN VISIES

In dit hoofdstuk wordt van de belangrijkste beleidsstukken beschreven op welke wijze het beleid een plek heeft gekregen in de Structuurvisie Cuijk. Het beleid is op hoofdlijnen doorvertaald, er zijn bewust geen vlakken overgenomen met exacte begrenzingen, maar juist de strategische keuzes rond gebieden, zones en grenzen. Er is gezocht naar een verhaal waarom de keuzes gemaakt zijn in plaats van een exacte doorvertaling. De keuzes stimuleren om te komen tot een goed woon-, werk- en leefklimaat.

De Structuurvisie is opgezet rondom drie thema's:

- recreatie en toerisme.
- wonen en leefbaarheid;
- werken en economie.

Ruimtelijk is er onderscheid gemaakt in twee gebieden:

Het op de hogere gronden gelegen Dynamische Cuijk en Vitaal landelijk Cuijk, het lager gelegen gebied.

In de Structuurvisie is niet zozeer ingezet op groei van de verschillende aspecten, maar op een kwaliteitsslag met name rondom 'wonen en leefbaarheid' en 'recreatie en toerisme'.

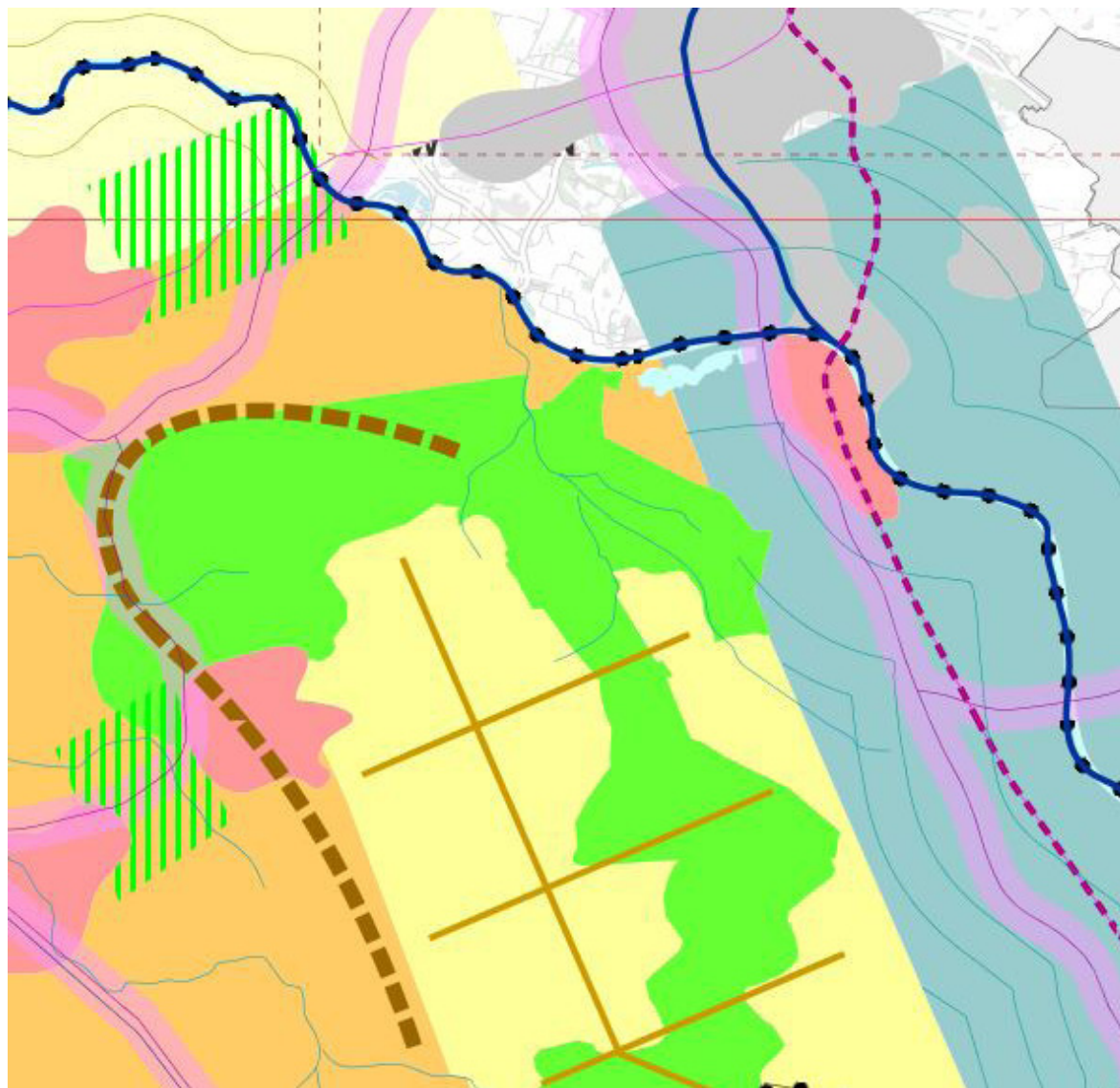

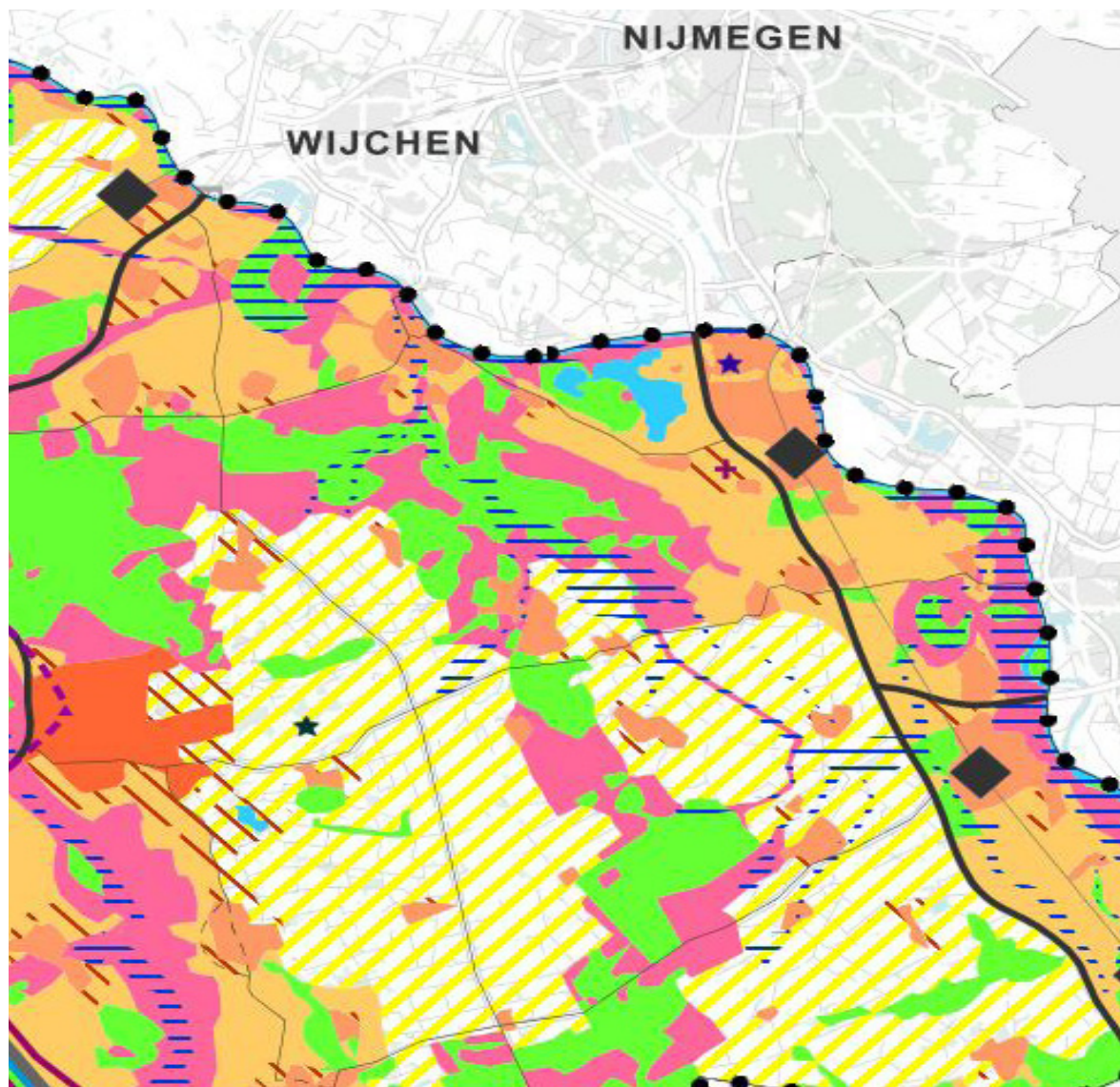
2.1 PROVINCIAAL BELEID

2.1.1 STRUCTUURVISIE RUIMTELIJKE ORDENING

In 2010 hebben Provinciale Staten de Structuurvisie ruimtelijke ordening (Svro) vastgesteld. De Svro is in 2014 partieel herzien, waarbij onder andere het gewijzigde beleid op het gebied van natuur (realisering van het natuurnetwerk) en veehouderij (transitie naar zorgvuldige veehouderij) zijn verwerkt. Daarnaast is het koersdocument 'Transitie van stad en platteland, een nieuwe koers' (vastgesteld door Provinciale Staten in 2011) verwerkt in de Svro 2014. De wijzigingen in de Svro hebben met name gevolgen voor de primaire agrarische sector. Het provinciale beleid om stedelijke functies zoveel mogelijk te concentreren in de stedelijke regio's en in het bestaand stedelijk gebied is op hoofdlijnen ongewijzigd ten opzichte van de Svro 2010. De Structuurvisie ruimtelijke ordening 2014 is in werking getreden op 19 maart 2014.

De Svro bevat de hoofdlijnen van het provinciaal ruimtelijk beleid tot 2025, met een doorkijk naar 2040. De visie is bindend voor het ruimtelijk handelen van de provincie Noord-Brabant en vormt de basis voor de wijze waarop de provincie de instrumenten inzet die de Wet ruimtelijke ordening biedt. Eén van deze instrumenten is de Verordening ruimte, waarin de kaderstellende elementen uit de Svro zijn vertaald in concrete regels die van toepassing zijn op (gemeentelijke) bestemmingsplannen.

De SVRO gaat in op de ruimtelijke kwaliteiten van de provincie Noord-Brabant. Mens, markt en milieu zijn binnen de provincie in evenwicht. Daarom kiest de provincie in haar ruimtelijke beleid tot 2025 voor de verdere ontwikkeling van gevarieerde en aantrekkelijke woon-, werk- en leefmilieus en voor een kennisinnovatieve economie met als basis een klimaatbestendig en duurzaam Brabant. Het principe van behoud en ontwikkeling van het landschap is in de structuurvisie de 'rode' draad die de ruimtelijke ontwikkelingen stuurt. De provincie wil het contrastrijke Brabantse landschap herkenbaar houden en verder versterken. Daarom wordt ingezet op de ontwikkeling van robuuste landschappen, een beleefbaar landschap vanaf het hoofdwegenet en behoud en versterking van aanwezige landschapskwaliteiten.

Binnen de stedelijke structuur worden twee ontwikkelingsperspectieven onderscheiden:

- Stedelijk concentratiegebied (stedelijke regio's): in het stedelijk concentratiegebied, inclusief de bijbehorende zoekgebieden voor verstedelijking, wordt de bovenlokale verstedelijkingsbehoefte opgevangen. Enerzijds om de steden voldoende draagvlak te geven voor hun functie als economische en culturele motor, anderzijds om het dichtslippen van het landelijk gebied tegen te gaan.
- Overig stedelijk gebied (landelijke regio's): het overig stedelijk gebied, met de bijbehorende zoekgebieden voor verstedelijking, voorziet in de opvang van de lokale verstedelijkingsbehoefte. Ontwikkelingen voor wonen, werken en voorzieningen zijn in dit gebied gericht op de eigen behoefte.

Doorvertaling Structuurvisie Cuijk

Op hoofdlijnen zijn de volgende uitgangspunten uit de Provinciale Structuurvisie doorvertaald in de Structuurvisie voor Cuijk:

- versterken van contrasten in landschappen;
- benutten van de bestaande kwaliteiten en structuren;
- versterken van de natuurwaarden;
- versterken van de relatie tussen de kernen (woongebieden) en het landschap.

Meer concreet betreft het de volgende punten:

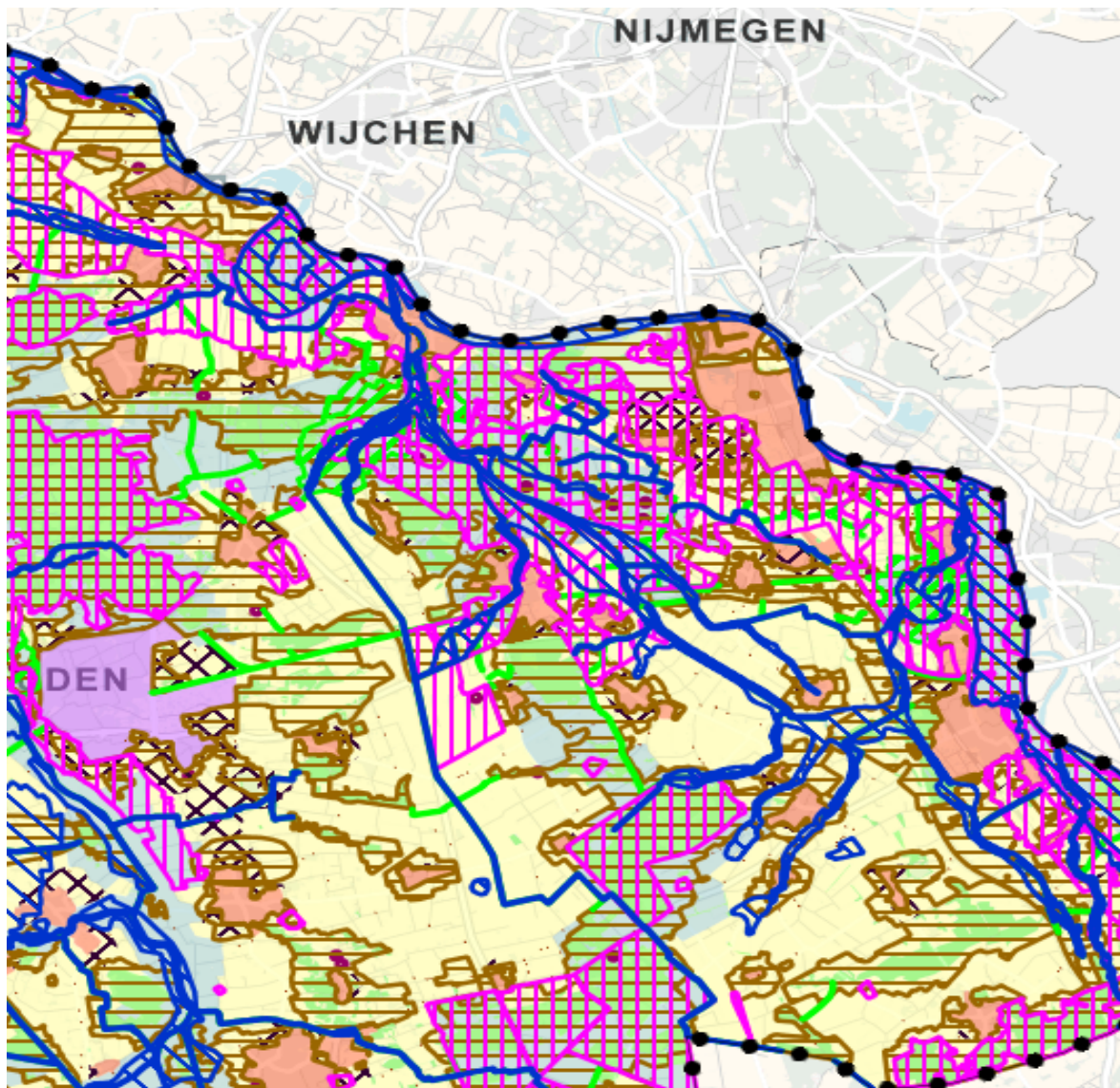
- De elementen 'kerngebied groenblauw' en 'groenblauwe mantel' zijn terug te vinden in de Structuurvisie Cuijk in de legendapunten die de bestaande landschappelijke kwaliteiten aanduiden of zorgdragen voor toekomstige doorvertaling van deze kwaliteiten. Het zijn ook deze kwaliteiten die de dragers zijn van de recreatief toeristische ontwikkelingen in het gebied en de hoofddragere van het vitaal landelijk gebied.

In de Structuurvisie Cuijk betreft het de legendapunten 'recreatieve, landschappelijke en natuurontwikkelingen', 'natuurontwikkeling' en 'versterken omgeving landgoed'.

- De 'cultuurhistorische landschappen' zijn niet specifiek meegenomen, maar meer als onderdeel bovenstaande elementen. Nieuwe stedelijke functie zijn niet in deze zones geprojecteerd, maar wel de recreatieve ontwikkeling Dommelsvoort.
- De internationale as van de A73 is meegenomen in Structuurvisie Cuijk, de twee A73-afslagen zijn de punten waar 'Dynamisch Cuijk' aantakt op het grotere netwerk. A73 is door de ontsluitingsfunctie een belangrijke lijn in de Structuurvisie Cuijk.

- De meer 'stedelijke' ontwikkelingen zijn allemaal gepositioneerd binnen het gebied 'Dynamisch Cuijk'. De landschappelijke en natuurlijke ontwikkelingen rondom de Kraaienbergse Plassen zijn ook gepositioneerd binnen 'Dynamisch Cuijk' omdat we in de Structuurvisie Cuijk het gebied zien als grotere regionale trekker en uitloopgebied voor kern Cuijk.
- Het element 'accentgebied agrarische ontwikkeling' is globaal doorvertaald in het legendapunt 'landelijk gebied - primair agrarisch'. Een kleine rand ten zuiden van Haps valt in deze categorie, het overige deel van het landschap is gericht op landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten.

2.1.2 VERORDENING RUIMTE 2014

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is vastgelegd hoe de bevoegdheden op het gebied van ruimtelijke ordening zijn verdeeld tussen rijk, provincies en gemeenten. De provincie kan door middel van een planologische verordening regels formuleren waarmee gemeenten bij het opstellen van ruimtelijke plannen rekening moeten houden. De provincie Noord-Brabant heeft hiertoe de Verordening ruimte opgesteld. De Verordening ruimte is in 2010/2011 gefaseerd in werking getreden en wordt jaarlijks geactualiseerd. Op 18 maart 2014 is de Verordening ruimte 2014 in werking getreden.

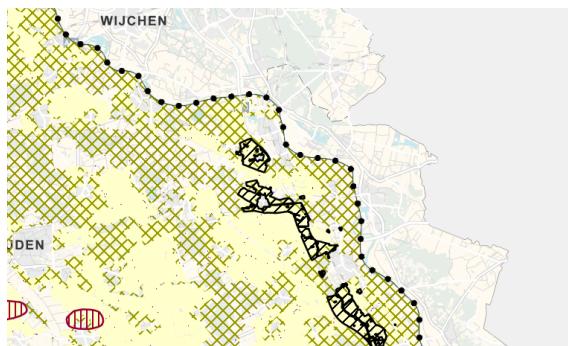
De regels in de Verordening ruimte 2014 zijn een doorvertaling van het provinciaal beleid, zoals opgenomen in de Structuurvisie ruimtelijke ordening. De regels van de Verordening ruimte zijn er - in lijn met het beleid van de Svro - op gericht om het leeuwendeel van de stedelijke ontwikkelingen plaats te laten vinden in de stedelijke regio's en in het bestaand stedelijk gebied. De begrenzingen van de stedelijke en landelijke regio's zijn vastgelegd op de kaarten behorende bij de Verordening ruimte. In de verordening zijn ook het bestaand stedelijk gebied, de zoekgebieden voor stedelijke ontwikkeling en de ecologische hoofdstructuur begrensd.

Een belangrijk onderdeel van de Verordening ruimte 2014 is de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit (artikel 3). In artikel 3.1 is een aantal algemene regels opgenomen waaraan alle bestemmingsplannen, zowel binnen als buiten het stedelijk gebied, moeten voldoen. De regels hebben betrekking op het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit en op het principe van zorgvuldig ruimtegebruik. In artikel 3.2 is een regeling opgenomen die bepaalt dat ruimtelijke ontwikkelingen buiten het bestaand stedelijk gebied gepaard gaan met een fysieke kwaliteitsverbetering van het landschap of een financiële bijdrage in een landschapsfonds.

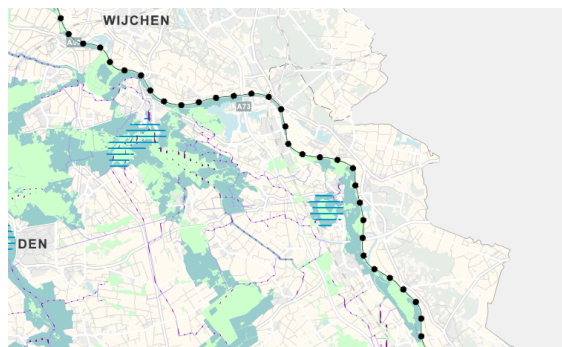
Doorvertaling Structuurvisie Cuijk

De zones voor de gewenste ontwikkelingen zijn op een vijftal kaarten opgenomen. Hierna wordt per themakaart aangegeven of en op welke wijze er een vertaling naar de Structuurvisie Cuijk heeft plaatsgevonden.

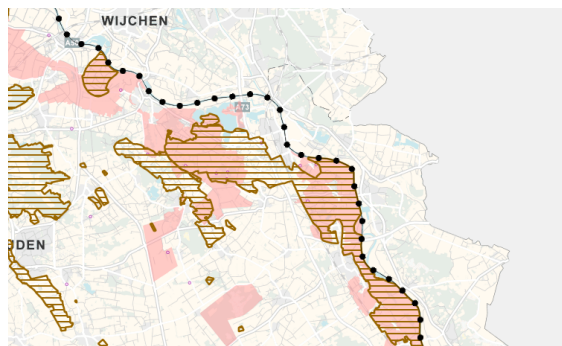
- Themakaart agrarische ontwikkeling: in de Structuurvisie Cuijk is het 'landelijk gebied' meer als een uitloopgebied van de kernen opgenomen, qua beleid wordt wel het provinciaal beleid gevolgd. Er wordt geen intensivering voorgesteld in de zones rond kernen, alleen in het primair gebied zuid van Haps.

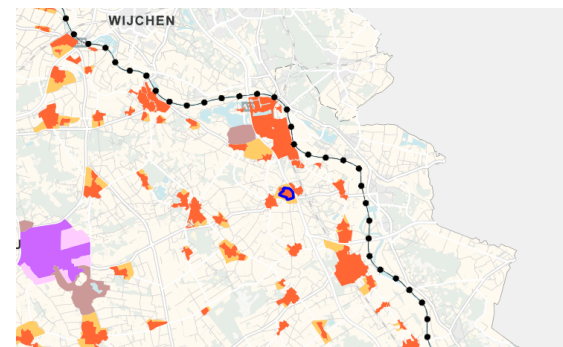
- Themakaart natuur en landschap: de aangegeven natuur en landschapswaarden zijn grotendeels overgenomen op de kaart van Structuurvisie Cuijk, niet alle zones van de EHS staan expliciet op de Structuurvisiekaart.

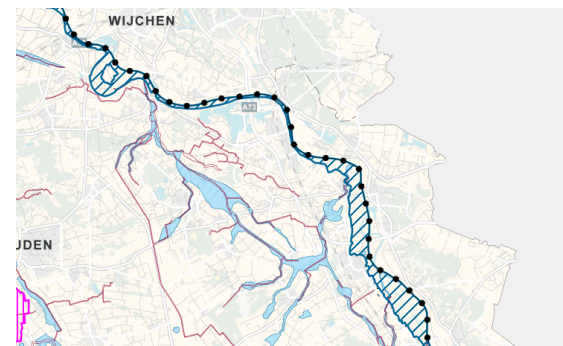
- Themakaart cultuurhistorie: deze aspecten zijn niet specifiek vertaald naar een legendapunt op de Structuurvisiekaart.

- Themakaart stedelijke ontwikkeling: alle ontwikkelingen vallen binnen het gebied 'Dynamisch Cuijk', behalve de zone tussen Beers en Vianen, deze is onder vitaal landelijk geplaatst als versterken landschap (rood-groen ontwikkeling).

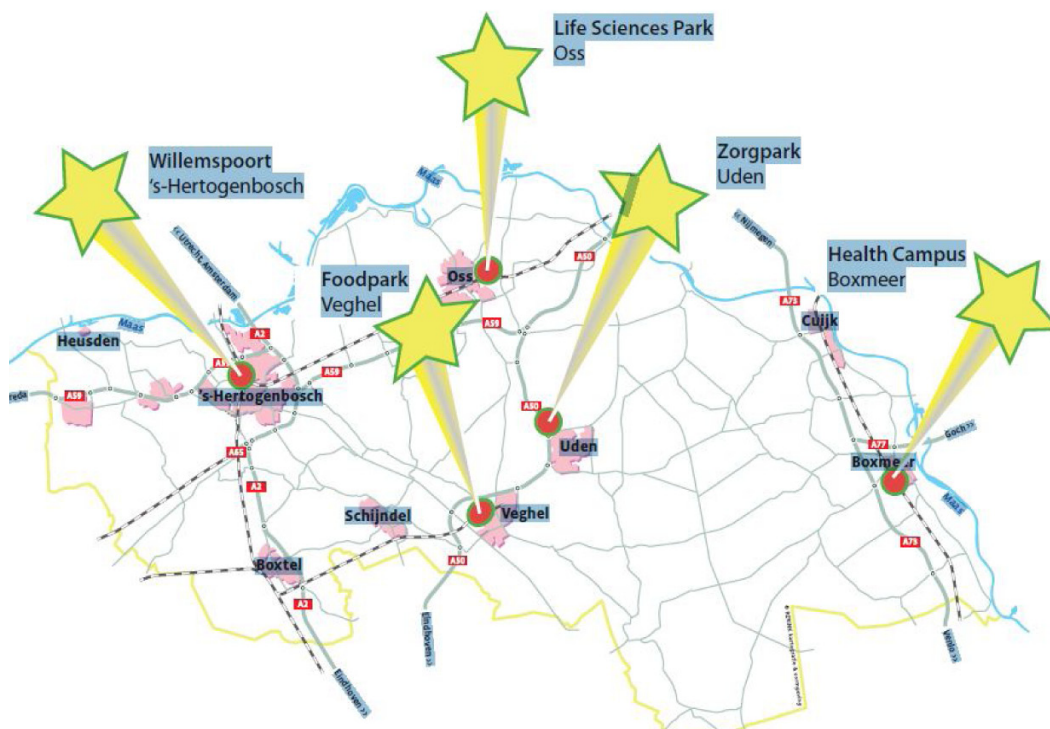
- Themakaart water: de in de Structuurvisie Cuijk voorgestelde ontwikkelingen worden niet belemmert door de door de provincie gewenste waterontwikkelingen en andersom. Ontwikkeling Maaspark in de uiterwaarden past binnen aanduiding rivierbed, de inrichting dient hierop aangepast te worden.

2.2 REGIONAAL BELEID

2.2.1 AGENDA NOORDOOST BRABANT: 'RICHTING 2020'

Bij de totstandkoming van de regionale samenwerking via het zogenaamde 'Pact van de Ruwenberg' op 2 juni 2010 hebben de 21 gemeenten en 2 Waterschappen uit het geografische gebied Regio Noordoost Brabant besloten op een aantal terreinen de handen meer ineen te slaan. Daartoe werd het regionaal Ruimtelijk Economisch Perspectief vastgesteld en een daarbij horend Uitvoeringsprogramma.

Aan de hand van deze documenten ging de Regio 'aan de slag' met de volgende ambities:

- 1 het verbeteren van de kwaliteit van de bestaande vestigingsmilieus en het toevoegen van nieuwe kwaliteiten vestigingsmilieus, in het bijzonder voor de economische, innovatieve speerpunten van de regio;
- 2 het beter bereikbaar maken van de regio;
- 3 het vitaliseren van het landelijk gebied, door te zoeken naar nieuwe duurzame en innovatieve landbouwvormen en het versterken van de toeristisch-recreatieve potenties;
- 4 een groenere regio.

Al snel na de vaststelling van het Perspectief werd breed de behoefte gevoeld om de samenwerking in te bedden in een agenda gericht op een nog duidelijker profilering en positionering van de regio. Dat heeft er toe geleid dat in het najaar 2010 in opdracht van de Bestuurlijke Regiegroep een traject is opgestart om te komen tot zogenaamde position papers, waarin een stevige propositie vanuit de regio wordt neergezet 'Richting 2020'. Uiteindelijk zijn de thematische position papers gebundeld in één 'agenda Richting 2020'. De agenda bestaat uit de door de regio vastgestelde 'top 10 Richting 2020' en geeft een onderbouwing en nadere invulling voor deze ambities. De agenda geeft meer focus aan de regionale samenwerking.

De regio Noordoost Brabant wil dat in 2020:

- 1 De 3 Strategische Ruimtelijke Opgaven in uitvoering zijn As A2, As A50/N279 en As Waalwijk -'s-Hertogenbosch - Nijmegen.
- 2 Een 4e Strategische Ruimtelijke Opgave rondom de integrale gebiedsontwikkeling Maas is ontwikkeld en deels in uitvoering; accent ligt op vervoer over water, doorontwikkeling havens, waterveiligheid, toerisme en cultuurhistorie).
- 3 Het Topinstituut Doelgroepenvoeding & Animal Health in Noordoost Brabant is gevestigd.
- 4 5 toplocaties voor Food, Health & Farma in 's-Hertogenbosch, Oss, Uden, Veghel en Boxmeer zijn gerealiseerd/uitgebouwd.
- 5 Er een Regionaal Ontwikkelingsfonds is voor Food, Health & Farma, gevuld met 15 miljoen euro.
- 6 Noordoost Brabant dé proeftuin is voor een duurzame agrarische sector.
- 7 Goede ecologische verbindingen tussen grote groene structuren als Groene Woud, Maasoevers, Peelhorst en Maashorst zijn gerealiseerd.
- 8 De leefbaarheid in steden en dorpen toegenomen is door onder meer de aanpak van grote infrastructurele doorsnijdingen, te beginnen met de N65.
- 9 Een kwart van de regionale energiebehoefte duurzaam wordt opgewekt, waarbij vooral winning viabio-based energy & geothermie. Ook loopt de regio voorop inzake verduurzaming van bestaande gebouwen.
- 10 Noordoost Brabant een sluitend netwerk heeft van hoogwaardig openbaar vervoer (HOV). In het openbaar vervoer ligt het accent op duurzaam vervoer.

In en rondom Cuijk zijn vooral de aspecten met betrekking tot transport van belang. Hierna is een aantal in de agenda genoemde aspecten kort beschreven.

De as A73 is immers een belangrijke noord-zuidverbinding en gebiedsas tussen de Stadsregio Arnhem-Nijmegen via Greenport Venlo naar Maastricht kan bovendien bijdragen aan verdere verbetering van het woon- en leefklimaat in het Land van Cuijk.

Daarnaast kan een opgewaardeerde Maaslijn door (gedeeltelijk) dubbelspoor en elektrificeren een alternatief zijn voor de noord-zuidverplaatsingen. Opwaardering van de Maaslijn is ook noodzakelijk, gelet op de sterke onderlinge oriëntatie in dat gebied tussen Arnhem/Nijmegen, Cuijk, Boxmeer en Roermond/Venlo ten aanzien van werk en onderwijs.

Het verbeteren van de (inter)nationale bereikbaarheid via de Maas sluit aan bij de integrale gebiedsopgave rond de Maas zoals hiervoor beschreven. Vanuit dit perspectief zijn de plannen voor havengebieden in de regio van groot belang. De gemeente Cuijk gaat een nieuwe overslagkade realiseren (multipurposekade genoemd) in de haven van Cuijk/Katwijk, waar de mogelijkheid ontstaat voor bulkoverslag en een containerterminal.

Buiten de Maas als transportas heeft de Maas ook een andere betekenis. Het gebied (van Heusden tot Cuijk) is het Brabantse deel van het internationale stroomgebied van de Maas. De Dommel, Aa, Dieze, de Raam, de kanalen en vele andere takken van het watersysteem zijn dragers van het landschap maar hebben ook een grote culturele betekenis. Het water bepaalde voor een belangrijk deel de strategische ligging en betekenis van het gebied (bestuur, rechtspraak en financiën). Dit komt ook sterk naar voren in de vele vestingwerken en linies die in het gebied bestaan of hebben bestaan. Kansen liggen hier op onder andere het terrein van 'Beleefbaar maken van de Maas'.

Doorvertaling Structuurvisie Cuijk

De A73 is de belangrijke drager voor ruimtelijke ontwikkelingen in de Structuurvisie Cuijk. Daarom is het thema Dynamisch Cijk vooral geconcentreerd rondom de A73 en de twee afslagen. Nieuwe grootschalige ontwikkelingen zoals Dommelsvoort en Regionaal Bedrijvenpark Laarakker zijn gekoppeld aan de afslagen evenals vele kleinere ontwikkelingen.

Het gebied rondom het station in Cuijk (Homburgcampus) krijgt een speciale aanduiding die aansluit op de verwachte ontwikkeling rondom de opgewaardeerde Maaslijn. In de structuurvisie zijn de recreatie en het toerisme een belangrijke pijler. De Maas en het daaraan gekoppelde landschap zijn hierin de rode draad.

2.2.2 AGRIFOOD CAPITAL

Op 19 februari 2014 hebben de 20 gemeenten en de 2 waterschappen in de regio Noordoost-Brabant een convenant gesloten waarin afspraken zijn gemaakt over samenwerking. De samenwerkende overheden in de regio leveren een belangrijk aandeel in de realisatie van de ambities op het gebied van een 'goed woon-, werk- en leefklimaat'.

In de portefeuillehoudersoverleggen vindt inhoudelijke afstemming van de beleidsagenda's plaats en worden besluiten genomen over de inzet van regionale middelen. Eén van de regionale ambities is het ontwikkelen van Noordoost-Brabant tot AgriFood Capital: een excellente agrifood-regio met internationale allure, nationale aantrekkingskracht en lokale samenwerkingsvormen. Noordoost-Brabant heeft een uniek systeem van bedrijven, overheden en onderwijsinstellingen die verbonden zijn met de productie en verwerking van gezonde voeding voor mens en dier.

Die verbondenheid met agrifood maakt de regio de ideale locatie voor nieuwe producten, technieken en concepten.

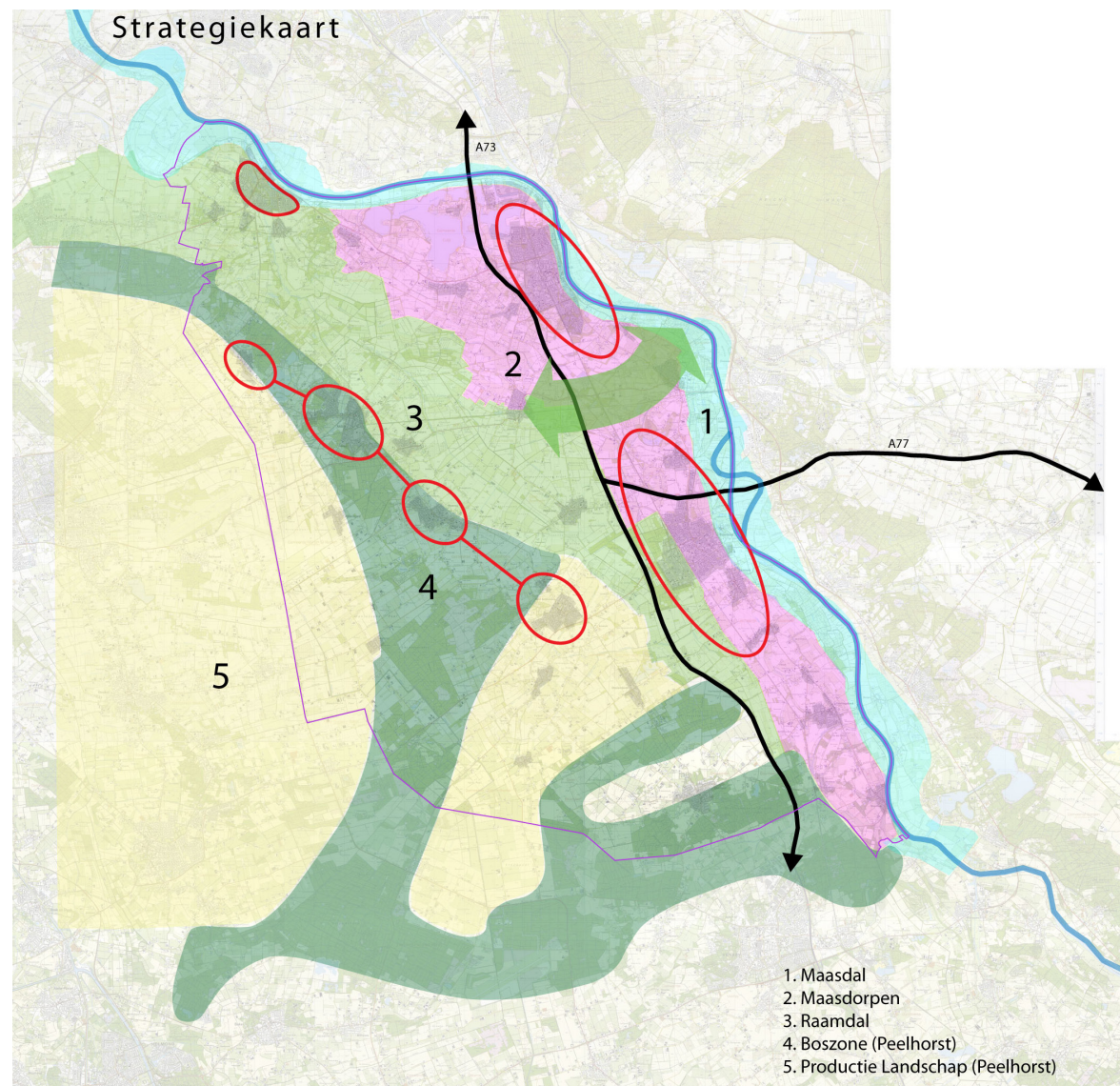
De doelstelling is dat Noordoost-Brabant in 2020 excelleert in agrifood zoals verwoord in de nota 'AgriFood Noordoost Brabant 'Excellente AgriFood regio'. Om dat te realiseren, moeten de volgende ambities worden gerealiseerd:

- 1 excellente arbeidsmarkt (aantrekkelijke werkomgeving met goed opgeleide werknemers);
- 2 sterke bedrijvigheid (uitstekend ondernemings- en vestigingsklimaat);
- 3 betekenisvolle innovaties (proeftuin voor nieuwe producten, technieken en concepten, met innovatiecentra);
- 4 goed woon-, werk- en leefklimaat.

Doorvertaling Structuurvisie Cuijk

In De Structuurvisie Cuijk zijn alle ontwikkeling gegroepeerd rond de drie thema's: wonen en leefbaarheid, werken en economie, recreatie en toerisme. In de Structuurvisie Cuijk is ook niet zozeer ingezet op groei maar op een kwaliteitsslag met name rondom wonen & leefbaarheid en recreatie & toerisme. Dit sluit aan bij de doelstellingen beschreven in de nota 'AgriFood Noordoost Brabant 'Excellente AgriFood regio'.

2.2.3 REGIONALE RUIMTELIJKE VISIE LAND VAN CUIJK

De Regionale Ruimtelijke Visie Land van Cuijk is de opvolger van de StructuurvisiePlus Land van Cuijk (2001) en biedt de vijf gemeenten een ruimtelijk kader. Het kader geeft een vijftal hoofdzones weer met globale ontwikkelingsstrategieën. Binnen dit kader is er voor de vijf gemeenten voldoende vrijheid aanwezig om een eigen structuurvisies te maken. Elke structuurvisie bestaat uit een meer gedifferentieerd en concreet eindbeeld met een programmatische invulling en eigen identiteit.

Het uitgangspunt van het Regionaal Ruimtelijk Casco is een sterke identiteit per zone met als doel vervlakking en vervanging tegen te gaan. Tevens biedt deze strategie de mogelijkheid om aan te sturen op behoud en versterking van lokale verschillen. De lokale verschillen zijn gebaseerd op geomorfologische en landschappelijke kenmerken in plaats van bestuurlijke grenzen. Deze methode speelt sterk in op de ontstaanwijze van de regio en laat hierdoor veel ruimte voor de lokale identiteit van het geheel en de delen.

Vanuit het bovenregionale perspectief komt de tweedeling tussen de hoogdynamische zone Cuijk / Boxmeer en het achterland naar voren. De hoogdynamische zone (2) kenmerkt zich door de aansluitmogelijkheden op de A73, de diverse bedrijventerreinen en het voorzieningenniveau van Cuijk en Boxmeer.

Het achterland (4+5) heeft een landelijk karakter welke bestaat uit een agrarisch productielandschap en landschappelijk waardevolle gebieden. Centraal in het gebied ligt een dorpencluster van oude ontginningen welke een bovenlokale verzorgingsgebied hebben.

Het Raamdal (3) is de gemeenschappelijke opgave waar de vijf gemeenten hun gemeenschappelijke ambities gezamenlijk kunnen profileren aan de eigen bewoners en de buitenwereld. Het gebied wordt als nieuwe landschappelijke schakel in het gebied geïntroduceerd met kansen voor landbouw, landschap, natuur en recreatie. Deze gemeenschappelijke opgave is versterkend voor het imago van de regio en noodzaakt de gemeenten tot intensieve samenwerking.

In het kort kunnen we het Land van Cuijk typeren als een 'aantrekkelijk en duurzaam woonlandschap aan Maas, Raam en Peel waar mensen samen bouwen aan een economische en ecologisch gezonde leefgemeenschap.'

Binnen de vijf afzonderlijke structuurvisies kan een concrete en meer programmatische invulling aan de vijf hoofdzones worden gegeven. Hierbij is het van belang dat binnen het afgesproken kader elke gemeente op zijn manier invulling kan geven aan de strategieën en dat er de nodige differentiatie/eigenheid ontstaat binnen de strategieën.

Doorvertaling Structuurvisie Cuijk

De relevante strategieën voor de gemeente Cuijk zijn als volgt onderverdeeld:

- Maasdal: De strategie is het combineren van 'ruimte voor de rivier' met andere thema's zoals grondstoffenwinning, natuurontwikkeling, recreatie en wonen. Het Maasdal is hierbij de 'voorzijde' van de gemeente.
- Maasdorpen: De strategie voor de zone is een dynamisch patchwork met ruimte voor zowel diverse stedelijke en landschappelijke ontwikkelingen. De A73 is hierbij de 'ruggegraat' van de dynamische ruimtelijke ontwikkelingen.
- Raamdal: De strategie voor het Raamdal is gericht op het versterken van de landschappelijke structuur (intrinsiek) en het versterken van de belevingswaarde (identiteit). De bewustwording van de ruimtelijke kwaliteiten en de potenties die het gebied heeft voor de omliggende zones is een belangrijke nieuwe ruimtelijke toevoeging in de regionale visie. Het Raamdal kan hiermee bestempeld worden als de prachtige 'achtertuin' van de gemeente.

2.2.4 STRATEGISCHE VISIE LAND VAN CUIJK

De gemeenten van het Land van Cuijk staan voor een uitdagende periode. Onze regio heeft een stevige economische basis. Echter, nationale en internationale ontwikkelingen vergen een slagvaardige inzet op kennis, innovatie en verduurzaming van de economische activiteiten.

Tegelijkertijd vergrijst en ontgroent de bevolking en neemt het financiële draagvlak van voorzieningen in de dorpen af. De mooie dorpen en de stad in onze regio zijn aantrekkelijk om in te wonen en te leven, maar de leefbaarheid staat wel onder druk. Deze uitdagingen vragen om een passend antwoord. Dat antwoord is: samenwerking.

In juni 2011 hebben de gemeenteraden van de vijf gemeenten Sint Anthonis, Boxmeer, Cuijk, Grave en Mill en Sint Hubert tijdens een gezamenlijke conferentie een verklaring opgesteld: Het Graafs Manifest.

Hierin zetten de raden in op versterking van de strategische samenwerking en op meer ambtelijke samenwerking van de gemeenten. De strategische visie zet de koers uit voor samenwerking tussen de vijf gemeenten onderling, met andere overheden en met bedrijven, maatschappelijke organisaties en burgers. Dit vormt de basis voor de concrete uitvoeringsagenda. Visie en uitvoeringsagenda dragen samen bij aan een economisch krachtig en bedrijvig Land van Cuijk dat daarnaast aantrekkelijk is om in te wonen, te leven en te recreëren.

De gemeenten willen samen de kracht van het Land van Cuijk uitbreiden en versterken. Daarmee dragen ze bij aan de versterking van de innovatieve, duurzame kennisregio die Brabant in Europees perspectief wil zijn, bouwen we aan recreatie en toerisme als nieuwe economische trekker en wordt er voor gezorgd voor een optimaal leef- en vestigingsklimaat met een reikwijdte die verder gaat dan het Land van Cuijk.

Op de volgende aspecten wordt de samenwerking gezocht:

- **Innoveren en Duurzaamheid**

Land van Cuijk wil een belangrijke rol spelen op het vlak van economische ontwikkeling, kennisontwikkeling en technologie in de topsector Agro & Food, met een sterke verbinding naar de sectoren Health & Farma en Bouw & Transport. De ambities sluiten nauw aan op die van de regio Noordoost-Brabant en op de provincie Noord-Brabant als duurzame kennisregio.

- **Toerisme en recreatie als nieuwe economische trekker**

Recreatie en toerisme moet als nieuwe economische trekker worden uitgebouwd. De unieke combinatie van water, verschillende landschappen, verschillende soorten natuur, dorpse tradities en bijzondere musea trekt steeds meer toeristen. Dat moet verder worden gefaciliteerd.

- **Vestigingsfactoren**

Ontwikkeling van economische bedrijvigheid vergt optimalisatie van het vestigingsklimaat in het gebied. Het bieden van expansieruimte aan bedrijven en het optimaliseren van de bereikbaarheid en infrastructuur is daarbij van belang. Maar ook de optimalisatie van de kwaliteit van wonen, leven en recreëren versterkt het leef- en vestigingsklimaat.

- **Onze regio verbindt**

Het Land van Cuijk is al een schakel tussen de Randstad, Duitsland en Limburg. Die schakel kan worden versterkt.

- **Aantrekkelijk wonen**

De nieuwe woonvisie voor het Land van Cuijk presenteert de toename en variatie van woningbouw in de komende jaren. De variatie in woningbouw is door een aantal ontwikkelingen nog nadrukkelijker aan de orde dan in het verleden. Dit moet worden gefaciliteerd.

- **Voorzieningen voor iedereen**

Op regionaal niveau kunnen de gemeenten beter samen voorzieningen spreiden en op elkaar afstemmen, dan dat iedere gemeente afzonderlijk voorzieningen in stand probeert te houden.

- **Onderwijs**

Het onderwijsaanbod in de regio is divers en compleet tot en met het middelbaar (beroeps) onderwijs. Land van Cuijk wil een opleidingsregio zijn. Daarin staat de aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt centraal.

- **Zorg**

Samen zijn de gemeenten goed in staat om de taken te behartigen die in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) op hen af komen.

Doorvertaling Structuurvisie Cuijk

Onderstaande punten hebben een duidelijk ruimtelijke doorvertaling in Structuurvisie Cuijk gekregen:

- Het Land van Cuijk wil een bijdrage leveren aan de versterking van de innovatieve, duurzame kennisregio die Noord-Brabant in Europees perspectief wil zijn. Kansen liggen er met name in de topsector Agro & Food en in de sectoren Health & Farma, en Bouw & Transport. Voor een verdere verbreding van de economie wordt ingezet op het uitbouwen van recreatie en toerisme, waarbij het belangrijk wordt geacht om de samenwerking te zoeken langs beide kanten van de Maas, en ook met regio's in Duitsland. Het Land van Cuijk vormt immers een belangrijke schakel tussen de Randstad, Duitsland, en Limburg. Om die positie te

versterken wordt ook ingezet op het optimaliseren van de bereikbaarheid en (ICT-) infrastructuur.

- Toerisme en recreatie als nieuwe economische trekker: in de Structuurvisie Cuijk wordt zwaar ingezet op nieuwe vormen van toerisme en recreatie. De Kraaijenbergse Plassen zijn een grote regionale trekker op dit aspect.

- Aantrekkelijk wonen: De komende jaren staan in het teken van een toename en variatie van woningbouw. Daarbij dient rekening te worden gehouden met de combinatie wonen en werken, en het levensloopbestendig bouwen. Nieuwe bouwprogramma's, herbouw en herinrichting van wijken en dorpen zullen op deze ontwikkelingen moeten inspelen. Voor het in stand houden van de leefbaarheid zijn ook voorzieningen nodig die nabij, bereikbaar, en toegankelijk zijn. Niet elke voorziening hoeft echter in elke kern aanwezig te zijn. Liever verspreid een beperkt aantal kwalitatief goede voorzieningen, dan een versnipperd aanbod waarvan de kwaliteit niet kan worden gewaarborgd

2.3 GEMEENTELIJK BELEID

2.3.1 STRATEGISCHE VISIE GEMEENTE CUIJK 2030

In 2012 is de Strategische visie gemeente Cuijk 2030 opgesteld. De visie geeft aan hoe de gemeente Cuijk met toekomstige ontwikkelingen om kan gaan en hoe de gemeente sturing kan geven aan haar toekomst. De visie onderstreept het belang van regionale samenwerking, al dan niet met accenten die recht doen aan de eigenheid van de gemeente. De gemeente Cuijk wil zich daarbij ontwikkelen als toeristische poort naar de regio. Daarnaast is in de visie een toekomstbeeld geschetst voor onder meer bedrijvigheid, wonen en zorg en welzijn.

Per thema worden er ontwikkelingsdoelen beschreven. De navolgende thema's komen aan de orde: regionale samenwerking, economie, onderwijs, wonen & leefbaarheid, zorg & welzijn & maatschappelijk deelname, diversiteit & integratie, cultuur & sport.

De vraagstukken die voor elk thema op de gemeente afkomen, zijn in veel gevallen voor de gemeente Cuijk niet wezenlijk anders dan voor andere gemeenten. In deze gevallen wordt door middel van de ontwikkeldoelen nadrukkelijk op de toekomst geanticipeerd, maar geen bijzondere positie ten opzichte van andere gemeenten ingenomen. De visie onderstreept hierom ook het belang om regionaal op te trekken, al dan niet met accenten die recht doen aan de eigenheid van de gemeente.

Op één thema benadrukt deze visie de ambitie van de gemeente Cuijk om zich sterk en onderscheidend te profileren. Op het gebied van toerisme en vrije tijdseconomie liggen er enorme kansen die in belangrijke mate worden ingegeven door de voor de regio unieke ligging aan het water. De gemeente Cuijk wil op het gebied van toerisme en vrije tijdseconomie binnen de regio uitgroeien tot een hot spot van formaat.

In de Strategische visie Cuijk zijn 5 profieldoelen opgenomen die moeten leiden naar de gemeente Cuijk als toeristische poort naar de regio.

Hierna zijn deze profieldoelen benoemd:

- 1 Kraaijbergse Plassen en de Maas als excellent waterrecreatiegebied (ontwikkeling van dag- en verblijfsrecreatie bij de Kraaijbergse Plassen, Bezoekerscentrum Kraaijbergse Plassen en Nieuwe fietsverbinding over de Maas bij Katwijk).
- 2 Werkgelegenheid in de toeristische branche (aanbod door onderwijsinstellingen van opleidingen toerisme, vrije tijdsdiensten, horeca).
- 3 Versterking van het centrum van Cuijk (kwaliteitsimpuls centrum Cuijk, verbetering van verbindingen tussen centrum Cuijk en de Kraaijbergse Plassen en verbeteren van verbinding tussen het stationsgebied en het centrum van Cuijk).
- 4 Recreatieve kwaliteit van het landelijk gebied (ontwikkeling van regionaal netwerk van routes door het buitengebied en naar kernen en faciliteren ontwikkeling kleinschalig verblijfsaccommodatie, horeca en activiteiten in het buitengebied).
- 5 Toeristisch product 'Land van Cuijk' (Samenwerking tussen regiogemeenten en ondernemers ten behoeve van promotie van het toeristisch product Land van Cuijk).

Doorvertaling Structuurvisie Cuijk

De profieldoelen zijn duidelijk leidend in de Structuurvisie Cuijk. In de Structuurvisie Cuijk wordt met name zwaar ingezet op recreatie en toerisme en het potentieel dat het betekent voor de werkgelegenheid en woonkwaliteit.

Recreatie en toerisma

In de Strategische Visie Cuijk 2030 wordt nadruk gelegd op de mogelijkheid dat Cuijk zich ontwikkelt als het toeristisch-recreatieve attractiepunt in de regio, door met name de potentie van de aanwezigheid van veel open water te benutten. Door dit nieuwe toeristisch-recreatieve profiel kunnen Cuijk en de regio zich onderscheiden en een nieuwe economische sector aan zich binden. Verder verwoordt de visie een omslag van groei- naar kwaliteitsdenken op beleidsterreinen als economie, leefbaarheid en welzijn. Tenslotte straalt de visie uit dat veel van de lokale ambities alleen verwezenlijkt kunnen worden door op regionale schaal te denken en samen te werken.

Wonen en leefbaarheid

Ook in de Strategische Visie Cuijk 2030 wordt vooral de ambitie uitgesproken om de leefbaarheid te bevorderen. Daarbij staat de kwaliteit van woningen en woongebieden voorop. Het creëren van een prettige leefomgeving kan niet alleen worden bereikt door in te spelen op een veranderende woningbehoefte of meer voorzieningen, maar juist ook door bewoners en eigenaren te betrekken bij het op peil houden van de woonkwaliteit. Vermindering van hinder door bedrijven, meer groen in de kernen en continuering van de uitvoering van de dorpsontwikkelingsplannen, zijn aspecten die een positieve invloed hebben op de woonkwaliteiten van een gebied. Daartoe behoren ook voorzieningen die voldoende draagvlak hebben in termen van aantallen gebruikers. Demografische ontwikkelingen kunnen echter aanleiding zijn voor het maken van keuzes over welke voorzieningen in relatie tot hun verzorgingsgebied houdbaar blijven.

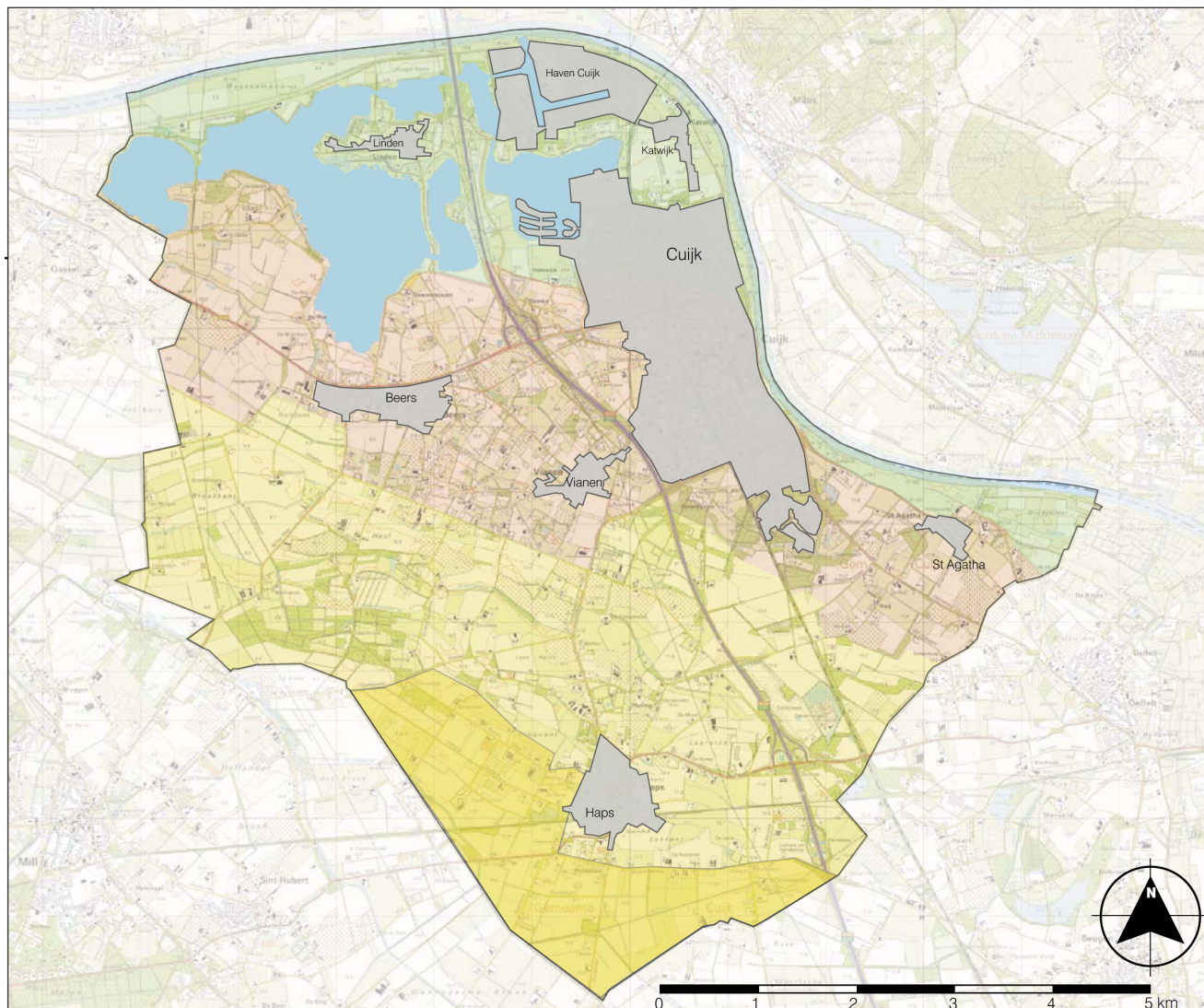
Werken en economie

Op het gebied van toerisme en vrijetijdseconomie wil de gemeente Cuijk binnen de regio uitgroeien tot een hot spot van formaat. Daarbij zijn ontwikkelingsdoelen geformuleerd om de regionale economie en werkgelegenheid te versterken. Natuurlijk blijft de industriële sector ook belangrijk. Door in te zetten op Food, Health, Farma en Hernieuwbare energie, worden industriële activiteiten breder en sterker en blijft de industrie een belangrijke sector voor de werkgelegenheid. Daarvoor is het ook nodig om bedrijventerreinen te herstructureren, zodat die voldoen aan de behoefte van bedrijven in een nieuw tijdperk. Bedrijvenpark Laarakker en Haven Cuijk worden genoemd als strategische vestigingslocaties die nieuwe bedrijven (en werkgelegenheid) kunnen genereren. Het belang van de innovatie in Food, Health en Farma moet een nieuwe impuls geven aan de agrarische sector. Er kunnen nieuwe takken van landbouw ontstaan en ook de bomen- teelt heeft zich stevig geworteld binnen deze sector. Het belang van de agrarische sector voor de economie dient in stand te worden gehouden.

2.3.2 LANDSCHAPSINRICHTINGSPLAN

Dit plan is de landschappelijke onderlegger voor deze Structuurvisie en wordt gebruikt bij de integrale afstemming van verschillende functies en als toetsingskader voor ruimtelijke ingrepen.

Op hoofdlijnen is het Landschapsontwikkelingsplan gericht op:- compacte dorpskernen in een afwisselend landschap actieve ontwikkeling van een landschappelijk raamwerk in gebieden waar veel ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden, zoals het gebied Beers-Vianen, de dorpsranden en het Regionaal Bedrijventerrein Laarakker het verbeteren van de beeldkwaliteit.

Legenda

- Maasdallandschap; jong rivierenlandschap
- Brede en hoge oeverwallenlandschap
- Oude rivierenlandschap
- Broeklandschap
- Water (o.a. Kraaijenbergse Plassen)

Topografie

- Kernen
- Infrastructuur

2.3.3 TOERISTISCH-RECREATIEF BELEIDSPLAN (1997)

Het toeristisch-recreatief beleidsplan uit maart 1997 legt accenten op waterrecreatie en cultuurtoerisme. Daarnaast wordt geconstateerd dat verblijfsrecreatie beperkt aanwezig is. De toeristisch-recreatieve ontwikkeling wordt met name bij de Kraaijenbergse Plassen (Dommelsvoort) voorzien. Als aanvulling/aanpassing heeft de gemeente eind 2005 een beleidskader opgesteld voor de beoordeling van nieuwe toeristisch-recreatieve verblijfsaccommodaties in het buitengebied.

Onder andere het rijksbeleid en provinciaal beleid hebben hierbij als basis gediend. Hierin is invulling gegeven aan aspecten als kwaliteit, spreiding, kleinschaligheid, diversiteit, en respectering van de belangen van omliggende agrarische bedrijven. Vanuit deze aspecten zijn uitgangspunten verwoord die als basis dienen voor nieuwe initiatieven voor de realisatie van verblijfsaccommodaties in de gemeente.

2.3.4 IDENTITEIT LAND VAN CUIJK (2013)

De toeristische identiteit van het Land van Cuijk is in deze notitie benoemd. Uitgegaan is van de kwaliteiten van de mensen en het landschap. Op basis daarvan is een toeristisch concept uitgewerkt, gebaseerd op de slogan: Het Land van Cuijk; het Land van Heerlijke Ontmoetingen.

Dit concept wordt in vier richtingen uitgewerkt, die steeds uitgaan van de ontmoeting:

- Het Land van Heerlijke Ontmoetingen: met onze geschiedenis.
- Het Land van Heerlijke Ontmoetingen: met onze natuur.
- Het Land van Heerlijke Ontmoetingen: met onze watersport.
- Het Land van Heerlijke Ontmoetingen: met onze religie.

2.3.5 CULTUURNOTA

Als speerpunten van het cultuurbeleid voor de gemeente Cuijk voor 2014-2018 zijn in relatie tot de ontwikkelkansen: 'Samenwerking tussen culturele verenigingen', 'erfgoed', 'cultuureducatie', en 'Promotie' geformuleerd. Daarbij is ook het Cuijkse DNA omschreven.

Onderscheiden wordt:

- het cultuurhistorisch verleden
- het religieus verleden
- het industrieel verleden
- het landelijk karakter
- de levende cultuur

2.3.6 REGIONALE WONINGMARKTSTRATEGIE LAND VAN CUIJK

Naast demografische factoren en de economische crisis vormde ook het provinciale beleid aanleiding voor het opstellen van een duurzame regionale woningmarktstrategie.

Hierin staat de regionale ambitie verwoord die gemeenten samen trachten te vervullen:

- Onderscheidende woonmilieus voor iedere beurs;
- Goede afstemming bouwprogramma's;
- Aansprekende en eenduidige uitstraling Land van Cuijk als vestigingsgebied.

In de woningmarktstrategie worden de doelstellingen voor de woningmarkt en de wijze waarop de gezamenlijke gemeenten hierop gaan sturen, concreet beschreven. Het gemeenschappelijk woningbouwprogramma sluit op kernniveau aan bij de woonbehoeften van de regio en biedt de mogelijkheid om onderling samenhangende afspraken te maken over hoe duurzaam te kunnen blijven reageren op veranderende (markt)omstandigheden.

2.3.7 CENTRUMVISIE CUIJK 'HART VOOR ONTMOETINGEN'

De Centrumvisie Cuijk bevat een integrale visie op de ruimtelijke en functionele structuur van het centrum. Om de herkenbaarheid van het centrum te vergroten en de aantrekkingskracht te versterken, wordt onder andere voorgesteld het centrum compacter, completer en comfortabeler te maken.

De aandacht richt zich vooral op de Grotestraat herinrichten, toevoegen trekker, verbindingfunctie winkelen/verblijven), het Zwaanplein e.o. (locatie nieuwe publiekstrekker, parkeren, entree naar winkelconcentratiegebied) en het Louis Jansenplein (herinrichten als verblijfsgebied, opknappen gevels, verkeersstructuur).

Daarnaast bevat het Uitvoeringsprogramma van deze centrumvisie nog een aantal activiteiten, dat een bijdrage levert aan de versterking van het centrum.

